

העולם הזה

העולם הזה

השבועון המצויר לאינטרסציה

חובב ניקיטין 8, מלאכיב (לינין תיאטרון, אה"ל) מ.ד. 196, מל. (המני) 66785 פען להבריטי; עולמבריט משרד המערכת בירושלים; רחוב דור המלך (יוליאן), פול משרד הפעל.

העורך הראשי: יורי סגן ראש המערכת: שלום כהן

עורך התבנית: ד"ר הגלם הראשי: סול גולדמן

עורך הכתוב: מיכאל אלמן (המני) הכתב הראשי: יהודה נכמי

עורכי מדורים: מיכאל אלמן, ניצה נבי, ירוחם נכט, תמר תדמור, משתתפים קבועים: סרנצה גרובנר, רפאל חייט, אוסקר טאובר, סיליס טיארי, צבי שש, ראשמערכת, ירושלים: מ"מ ראשמערכת, חיפה: דוד רובינר, סופררתון: מונטי נייקובס, נביראל דגון, יצחק המאירי, שמואל מירון המו"ל: העולם הזה כ"פ, דרום ישראל, תל-אביב

באו עיני

רצה בעינים

בשעת אמונים ב' גנדי, בשעור הש' מוש בכידונים צעק המפקד, כ"י להמציק את הנכיו: ההתפל עליו! שחוט אותו ויותר מהר! אני רוצה לראות מבט של ד"ר צח ורצה בעינים ו' אחד התניכים לא

התאפק, חי"ך. "מה אתה צוחק שם?" שאג המפקד. החי"ך נבהל תחילה, אולם מיד השיב: "זהו צחוק בטהר, אדוני המפקד." הקורא חיים רוטקופס, גנדי, זוכה בפרס של 1 ל"י.

מה: רמה תרבותית נמוכה, כלי שיחנה מן המסך כנלל דעת המושבעים.

יצחק בן שלמה, תל-אביב סיפור החורש מרוב מתנה הוא הראשון מבין פסורי החורש עד כה, שאפשר היה לקרוא ולי' הנות ממנו כנלל מקוריותו ובעיקר כנלל אקטור אליותו. שכן סיפור זה ביטא היטב את הרמאות שנקראת היום "ספרות מודרנית", "שירה מודרנית".

ישראל רביש, תל-אביב הנכון הרבר שוררה (מרוב אהבת) אסרת אי' ננה אלא עמוס (עוזי ושותי) קינן? עוזי בנהר, באר-יעקב

המשפט והנוער

בכתבה על המשפט הצבורי על הנוער (העולם הזה 782), כתבתם: "לא היה עתה עברי אחד שמצא לנחוץ לכתוב עליו". הנני מצרף בזה קטע מעתון חרות מיום כ' 20.10.52, בו כתוב על משפט זה.

אבנר פרינק, קריית מוצקין התנצלות העולם הזה לקורא פרינק ולע' תוך חרות, שהיה היחיד שתיאר את המאורע (אם כי באחר).

הנוער לא אשם! אם אין כמעט מסרות נעלות כמו אלו שהיו בדור הקודם, אין מן הסתם להא' שים בזה את הנוער.

י. עזר, תל-אביב שמחתי מאד על מהלך המשפט שהתנהל בלי' ששי, אבל אינו מוצא לנכון כי משפט כח חשוב ומפורסם צריך להעריך רק ערב אחר, האם מעל' רכת הושבע לערוך המשפט למשפטים כגון אלה? משה גורארי, צ. ה. ל.

כ"ו. כדבר אחד אין העולם הזה "סיר". אין זה הנוג' לעתון שכתב קשות את כשלונו הרמקוליים במסירה להתעלם לנמרי מאי-הצלחת פעולת ה'

דב איתן (עומד) במסיבת פרידה של המערכת אחרי כמה שבועות, כמה שבועות

רמקוליים במשפט הצבורי שנערך על ידי. הו"ק מזה המשפט זהה מהא אחוז - יותר מדי מוצ' לה שאפשר היה לקחת משפט שיוזם על ידי עתון. אגא, המכו את בכת עורכי העולם הזה לבמה שכועת-חרישית קבועה.

אלי תבור, תל-אביב עורכי העולם הזה מודים שעוצמת הרמ' קוליים לא הספיקה, מבטיחים לתקן את ה' מעוות בפעם הבאה.

קביעתם כנליון האחרון, כי הנוער מצא עצמו אשם, מוסטת ומטעה, להשלה למשפטים ה"י מה: המשפט והנוער, לקוי ב' והתאם לכך ניתנו השבועות. יוש תהדר רב בין, אשם ב' לבין, לקוי ב', כי תנוער יכול להיות, למשל, לקוי בחוסר תרבות אך אין זה מתייב שהוא האשם בליקוי זה.

יוסף אלון, תחת-התקוה המשפט הצבורי על הנוער העברי היה עצום, אבל הכתבה שלכם עליו היתה הלשה ומשטשה את רצינותו ומשיבותו.

רחל שפירא, דמת'ן ידוע היטב שרובו רובו של הנוער הישראלי חסר, דרר ארץ בדרך כלל, ולגני אנשים, אשר כרניל מתיחסים אליהם כבכור, כפרט. הלולול בא' נשים מכובדים נהסר לעין ספרות לאומי והנוער רוצה להסנין בזה את סריקת העול' מפנתים אשר נראים לו כ"משרמים".

מצב כזה, כשלעצמו, הנו רע ומסוכן. אך יותר מסוכן, כשעתון כותב על השתתפותו של שופט במסע ציבורי וחינוכי ככיל, וקורא לי' אברהם גולדמן, תל-אביב

הארץ עניה בדרך כלל בעתונאות, אף כי ישנם תפקידים בה תצטיין עתונאית מטבעה יותר מאשר עתונאי. לפעמים היא יכולה גם להצליח יותר מדי. כך קרה לתמרי. כש' ראינה החודש את אחד המוטיקאים המפור' סמים, הוסיף הלה לטלפן למערכת משך כמה ימים, בנסותו לראיין אותה.

תמר תערוך מעתה גם את מדור התש' בצים. יש לה כמה רעיונות לשוניים יסר דיים במדור זה, הפיכתו למקשר מתוך ומ' בדר כאח. על כך אני מקהה לטרפ' בסעם אחרת, בקרוב.

למי שיש לה

מכתבים

לם חחוטשי כמלמתו ננד האימפריאליזם הא' דום...

אסתר ראב, טבריה נגד השחיתות

לוא הייתי צעיר ב40 שנה הייתי קופץ מכסאי בשעת קריאת דבריו הנוקבים של עורך העולם הזה (783) ומתנרב לפעולה נגד השחיתות. אני מקווה שעוד יש בארץ מספיק בחורים צעירים בעלי ראש שר' זכב נאמן המסוגלים לתגור את מותניהם ולצאת לקרב ננד הנע הממארי. עלו והציתו... יהיה ה' עמכם.

אחבה אקטואלית

מצטער אני מאד כי סיפורכם מרוב אהבת (העולם הזה 782) לא הוסיף שבו' לפני שהופיע. כאם כך היה הרבר, הייתי משגר מכתב לסיפור במשפט הנוער, בו הייתי מבקשו להישות לי לקרוא בפני הציבור את הסיפור הזה בערות קמינורלי. הייתי קורא אותו כלשונו מבלי להר' סוף דבר... ולדעתי היה הסיפור משמש חומר מצוין ומספיק בחלום להרשעת הנוער גם באש'

לפני שנה וחצי נתפנה מקומו של עורך הכיתוב כציתון זה. ידענו בדיוק במי רצי' נו למלאו. אולם לא קל היה לקבל את הסכמתו. דב איתן היה תלמיד מצליח באר' ניכרסיסה העברית, איש מדע אשר מוריו ניבאו לו קאריירה מזוהרה כמהנדס. הוא ערך אותה שעה את המדור אנשים בעיתון זה.

אחרי הפצרות רבות הסכים דב לנטוש את לימודיו משך כמה שבועות, להגיע את היסוד לשיטה חרשה של כיתוב. כמה שבר' עותי' אלה נמשכו שנה וחצי.

תוך תקופה זו חולל מהפכה כמעט בכל מדורי העולם הזה. יליד הארץ, שחונך ב' אסטרייה, הביא למערכת תכונות של קצין מטה פרוסי; שנאה עיוורת לכל מלה מיר' תרה, דבוקת קאנית לעובדות. צמאונו ל' דייקנות הניע אותו לעתים לטלפן לחצי תריסר אנשים, לעיין בערמה של ספרים, כדי לחדא את גילו המדויק של עסקן ציבורי, לא את שם אשתו.

אפילו בעיתון כמו העולם הזה, הבנוי על עבודה קבוצתית ועל אלמוניות הכותבים והמצלמים, זוכה או צלם לפעמים לה' יות מוזכר בשמו, אחרי מיבצע מיוחד. אר' למ עורך הכיתוב הוא תמיד אלמוני. תרר' מתו לעיתון מכרעת: הוא המחליט למעשה מה יקרא הקורא ומה לא. ומה צורתן הסר' פית של הכתבות. בניגוד לעורך הראשי (האחראי לתכנון) ולראש המערכת (האח' ראי לביצוע), אחראי עורך הכיתוב לעריכת הגליון השוטף. למעשה הוא היחיד הקורא את כל הגליון לפני הדפסתו.

החודש חור דב איתן למדע, בו הוא רואה את ייעוד חייו. את מקומו ממלא מי' כאל אלמן, עורך המדור קולנוע. גם הוא אחז התבריים המיסידים של המערכת. הוא נכנס לתפקיד זה בתנאי חמור: כהונתו תהיה זמנית בלבד, לכמה שבועות.

לא היה זה התפקיד היחיד שהחליף ה' חודש את נושאו. שולחן הכתיבה של הכתב הראשי עבר לרשותו של יהודה באני. יהודה ידוע היטב וקהל תובכי הסטורט: כאלוף הרביצה הקצהה של ארץ-ישראל ייצג את ה' שוב לא טעם בתחרויות בינלאומיות, יצא כמעט תמיד כמנצח.

למרות זאת אין להגיה כי עבודת הכתב היא עבודה רגילה. האבר העיקרי בבופו של הכתב אינו הרגל המתרוצצת, או היה הרר' שמה, כי אם העין הרואה. יהודה, יליד ה' ארץ בן 24, שהוא חצי ספרדי (מצד האב) וחצי אשכנזי, אינו זקוק למשקפיים. נוסף לתפקידיו האחרים יערוך יהודה גם

אוחו השופט בשמו מבלי להוסיף את תוארו, כפי שזה נהוג כהגנתי היא: אליעזר מלחי במ' קום: כבוד השופט מר אליעזר מלחי.

שושנה צעיוני, תל-אביב העולם הזה סבור כי שמו של אדם הוא תואר נאה יותר מאשר "מר" ו"אדוני".

אוביקטיביות אני לומד כישיבה ועוקב בהתענינות מרובה אחרי עתונכם והנני מוציא להעיר: "שעולם הזה מתימר להיות אוביקטיבי בכל ה' שאלות: רת וכי". הישנו לי לציון שאוביקטיביות שתי' שנים לה; אדם יכול לטעון בהלם שרואה תאו הדבר אוביקטיביות ואילו הכרו יטען ההפוך ולרואה גם הוא בעמדתו זו אוביקטיביות.

העולם הזה מסתדר לראות גם את שני צדדיו של כל מטבע, לתת לשניהם את מלוא הפרסום.

במדור מכתבים (העולם הזה 778) עניתם לקורא נרשון קירשנבוים שהתירע ננד ה' כסיה הדתית: "העולם הזה לא תקף את הדת, כי אם את הכסיה הדתית" וכי. באותו גליון נראית ההוכח לעין הקוראים שיש בתשובתכם צביעות. הדוכנה לטריקטורה של דוש על הקרב בין הפועל המזרחי ואונות ישראל, וכמת מנהל הקרב: בלולבים ואתרוגים! האם זו לא דיה הקדאות את ולולכם ברה, ונא את חצי לענכם השלוחים אליה בכל הזדמנות?

הארץ כהן, תל-אביב מותקפים באותו גליון גם: עירית ירו' שלים; משרד המסחר והתעשיה; סולל' בונה; מספר טרטי קולנוע; הכנענים.

שיכוח לתשכצים...אם מותר לי להציע קצת לשנות את חר' נוניותם של התשכצים ומרי' שבו' לטרסם תשכץ ניאורטי, פוליס, מדעי, ספרותי, מוסיקלי, ספורטיבי, ייסטורי, צבאי וכי' במשך כמה שבועות במסגרת התחרות!

א. קרני, גבעתיים העולם הזה קיבל את ההצעה, יגשימה בקרוב.

כמה זה עודה סוף סוף?

ברצוני להתייב על מאמרכם, כמה עולה ילד' (העולם הזה 778). כבור אם לשלושה ילדים לא יכולתי להקדיש זמן לכתיבת מכתבי בתקופת ה' תנים. אין הגב' יהודית בארנה יכולה לשמש דוגמא מאלפת לנושא זה, רעשית משום שהיא חסרת נסיון ואין לה מושג איד' להסתדר, שנית, היא מסתפקת ונוסף לכך גם סנובית.

אמנם התזונה לקויה אצלנו מאד אולם לאו דוקא ביצים ותרגולות ב' 50 ל"י חסרות בתם' רים...

אפשר לנלל חינוך עם 19 חיתולים רש נופיות ובחורף מוכשים את דבביים על כלונסאות מס' ב'ב לתנור... רוב הנשים מסתפקות בשניה אותה לתקופת החירון ואפשר לקבל במחיר זול יותר ובלי טובות ספריות

...אין גם שום חוק הקובע שילד צריך משה אחרון במאות לירות; ילד זקוק למקום לישון וזה לא מו"ק אם ילד ישן בענלה או בסל כמה חדשים עד שמסתדרים קצת.

...חליפת צמר אפשר לטרונ בבית וזה עולה הרבה פחות ובכלל רצוי לתפור לילדים מלבשים מרברים ישנים שיש בבית; זה חוסר הרבה נקר דות וכסף.

...בלויה, כמו בשאר בעיות החיים, הנשים צריכות לדעת להתסדר ואם מושיה איננה יודעת או אינה רוצה לדעת זו אשמתה כלבד... לנו הילדים הם מקור האושר וטעם החיים ולאן דוקא נגדם לחובות ומרידות.

מי משלם יותר?

הנני נכון להוסיף תשובה למר אריה הלפרין בדבר שווי זכויות (העולם הזה 781). קיים שווי זכויות גם במקרה זה והוא: הברר משלם את ההוצאות והאשה את התוצאות.

ה. קי. תל-אביב אורח ישראלי רגיל יתפלא לשמוע כי ישראל מייצרת זה מכבר יין שמפן. גם הדי (ששמה האמתי זנה יצחקי) התפלאה. היתה זאת אהבה בלגימה ראשונה - אף כי אין היא רגילה ככלל למשקאות חריפים, מספרת שאחרי שתי לגימות מסתובב לה הראש. הרי ילידת רומניה, היא כה 18 (אומרת היא: רשום 20, מאחרת לא יאמינו). עובדת במעבדה חימית. היא באה לארץ לפני 4 שנים עם עלית הנוער, הצטרפה לקיבוץ דפנה. חיי הקיבוץ מצאו תן כעייניה, אולם אמה באה לארץ וררשה שתגור עמה. אמנם הסכים המשק לקבל גם את אמה אך זו לא הסכימה. היא לא הבינה מה זה קיבוץ. אחרי כמה התרגשויות נעתרה הדי להפצרותיה, עזבה את הקיבוץ אחרי שנה וחצי, עברה העיריה.

בעיר הסכה הדי עירונית. היא טוענת שכחורה חייבת להתאים את עצמה לתנאים בהם היא חיה, להיות זאבה בין הזאבים. כמו כל נערה היא מחכה לאדם שיבקש את ידה. אומרת היא: "אם ישנו מיליוני, שיבוא". אולם אחרי מחשבה שניה היא נסוגה: "אם אוהב אותה, מספיק שיהיה לו חולצה וזוג מכנסיים".

ה ש ע ר

מלחמת העולם הראשונה

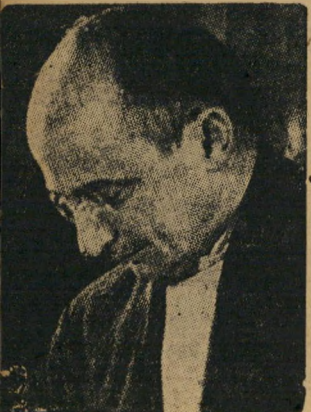
מאז פרצה מלחמת קוריאה חי העולם כולו במצב של אי-שקט מתמדת. שתי מכוני צבאיות אדירות חרקו את שניהן זו מזו. מלבד כל נזקי החשש כי המלחמה תפרוץ קרוב איש לא היה בטוח, שכבו לישון בערב. שלא יתעדר בבוקר תוך רעמי הזעזוע של מלחמת-העולם השלישית.

מלנקוב

התיאוריה שחודשה החורף על-ידי סטאלין שינתה תמונתו זו מן הקצה אל הקצה. היא הפיגה את המתיחות הקיימת בין מערב ומזרח. אולם היא חיסלה את האפשרות של מחת קרובה, קבעה אפיק חדש להיאבקות בין שני הענקים קובע סטלין: המערב יתפור כתוצאה ממלחמה פנימית.

בריה

למדינה החיה באזור הספר בין שני הגושים, כמו מדינת ישראל, מבשר מיפנה זה את שרות לנשום לרווחה. מלחמת עולמית פירושה הפיכת ארץ ישראל לשדה-קרב בטוח. מער של כיבוש ומלחמת-אחיזה דחית המלחמה לשנים פותח לפני המדינה סיכוי חדש לחיים.

יוסף ויסאריונוביץ סטלין

מברלין עד זלאדובוסטוק. מ-1917 עד קאנטון עברו חודש המעשים שעות נוספות והכפילו את תפוקת עבודתם לכבוד מאורע מרכזי בחיי 800,000,000 בני-אדם: הועידה הראשונה של המפלגה הקומוניסטית של ברית-המועצות מזה שלושים-שנה. בנוכחות אורחים מכל העולם.

ו'דאנוב

זו הפעם הראשונה השאיר מנהיג המפלגה בן ה-72, יוסף ויסאריונוביץ סטלין, את הני אומים הראשונים לדור החדש של מנהיגים צעירים, שגדלו מ-1917. אז המהפכה אולם ערב הועידה פירסם חוברת בת 50 עמודים, בה התווה את הדרך לצעירים, קבע את תוכן הויכוחים של הועידה, את קו הפעולה לעתיד.

מולוטוב

חוברת זו היתה בלי ספק ה-1952 מאורע המרכזי של שנת 1952, ואולי גם של כל עשור השנים. היא הולדה מיפנה דראמאטי במצב הבינלאומי המיפנה הגדול ביותר מאז נפגשו היילדים סובייטיים ואמריקאיים בלוב גרמניה ב-1945. מיפנה זה נוגע במישרין לכל אדם בעולם.

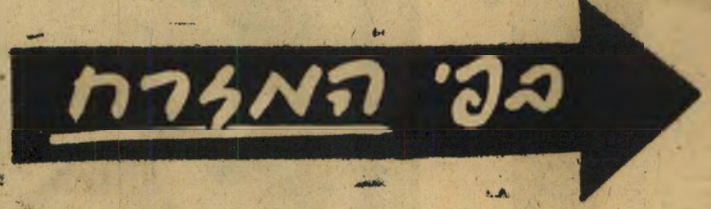
העולם החדש

מה אמר סטלין ולמה?

על תפיסה הרואה בכל הענין שנוי ציגני של תכסיסים קומרי גיטטיים בלבד.
בעיני מרכסיסט גראית תורתו כמדע אמיתי. תפקיד המדע לנתח את המציאות, להסיק ממנה מסקנות עיוניות ולהרגם מסקנות אלה לשפת המעשה. תרומתו החדשה של סטלין היא בעיניו ניתוח ערכאני של המציאות.
בעיני אויבי הקומוניסטים היה התהליך בדיוק הפוך: סטאלין החליט על תחבולות חדשות ונתן להן ביסוס רעיוני אחרי שנקבעו.
המורו הוא שהפעם שתי דרכי המחשבה, דומות במידה רבה מאד מבחינה מעשית, כפי שמסתבר להלן.

כל הפרשנים המעמיקים, משני עברי מסך הברזל, היו תמיד מידעה ביחס למסקנות המעשיות הנובעות מדיוניה של ועידת המפלגה הקומוניסטית, הסובייטית במוסקבה. המסקנות הן: צפיה למחלוקת רצינית בקרב העולם המערבי; התמוטות החזית האסלנטית והפאציפית של אמריקה; התקפת שלום גדולה של המפלגות הקומוניסטיות בכל רחבי העולם; דחית מלחמת העולם השלישית.
אולם הניתוח המביל למסקנות אלה שונה לחלוטין משני עברי המסך. בצד הקומוניסטי הוא מתבסס על ההגדרות הלאסיות של מרכס ולנין, בעוד שבצד המערבי הוא מסתמך

אדם שדרך המחשבה המרכסיסטית אינה נהירה לו אינו מסוגל לתפוס את המשמעות של היוכחים המופשטים, הנערכים מדי פעם בצמרת הקומוניסטית של ברית המועצות. יש לו הרגשה שכל הניתוחים העיוניים אינם לענין, שאין הם אלא טיפסמאות ופראזות שאינן נוגעות לדברים מעשיים. כשפירסם יוסף סטאלין את החוברת שלו, ערב ועידת המסלי ג'ה, לא תפס הציבור העולמי את המשמעות העמוקה של הדבר. רים, הקליפה המילולית לא היתה שונה ממות הצהרות קודמות של מנהיגי ברית המועצות, אולם מתחת לקליפה זו היה גרעין מוצק של ניתוח, המבשר שנוי יסודי בתמונה הבינלאומית.

1

1

בתום מלחמת העולם השנייה היתה בידי רוסיה המכונה הצבאית הגדולה ביותר שהיתה קיימת אי פעם בהיסטוריה. האמריקאים פרקו את צבאם בקצב קדחתני, הן בגלל דחי דעת הקהל שרצתה בשיבת הבנים הביתה, והן כתוצאה מן האמון האמריקאי הנאיבי ברצונו הטוב של סטאלין לקיים את השלום בעולם.
זו היתה הרוסים פותחים אותה שעה במלחמה נגד המערב, היו יכולים לכבוש בלי ספק את כל אירופה ואסיה, וחזק הגון מאפריקה. הם לא עשו זאת משני טעמים: פחדם מפני הפצצה האטומית האמריקאית, שיכלה להחריב את מרכזי האוכלוסיה והתעשייה הרוסיים, וחוסר אמצעים צבאיים שהיו מספיקים לסיים את המלחמה על ידי כיבוש היבשת האמריקאית.
בכל זאת האמינו הרוסים אותה שעה שהם יכולים לכבוש את העולם המערבי במלחמה קרה, היינו על ידי התקפות משולבות של הכוח הסובייטי מבחוץ והגים החמישי הקומוניסטי מבפנים.
בתקופה זו ביצעו הרוסים שורה שלמה של מעשי תוקפנות. הם הטילו מצור על ברלין המערבית, מתוך נסיון לגרש את האמריקאים ולנחוז נצחון שחיה גורר אחריו קומניסטי בגרמניה כולה. המפלגות הקומוניסטיות בכל הארצות פעלו כמכונות מהפכניות גלויות, התקיפו בחריפות לא רק את תנועות הימין (דה-גול בצרפת, צ'רצ'יל בבריטניה, אדנאואר בגרמניה) אלא גם את תנועות המרכז ומפלגות הפועלים. הם יזמו הסגנות המוניות שנבדלו עם התקוממויות גלויות. הם פתחו במלחמה-זעירה במאלאיה ובהודו-סין, ולבסוף במלחמה אמיתית בקוריאה. הם עשו כל זה מתוך ההנחה שהעולם המערבי חסר כוח הגנה, וכי לא יוכל לצאת למלחמה נגד ברית המועצות גם אם ירצה בכך. קו תוקפני זה הוצג, לדעת המערב, על ידי אנדריי ז'דאנוב, שנחשב אז ליוזרו של סטאלין (ומת ב-1948), ויצייסלב מולוטוב, שר החוץ.

בימי מלחמת העולם הראשונה התנהל ויכוח חריף בין קרל יוהן קאוטקי, המוציאליסט הגרמני-האוסטרי, ממנהיגי האינטרנציונל השני, ובין ולאדימיר איליץ' לנין, מנהיג המפלגה הכולשביקית הרוסית. קאוטקי ציטט את דברי מרכס, שקיים תהליך של ריכוז גובר והולך של ההון בידיים מעטות, וקבע שקבוצת בעליהון במדינה אחת סופה לרכז בידיה את כל ההון העולמי. התוצאה היתה צריכה להיות, לדעתו, שמדינה זו תפיל את מרותה על כל ארצות העולם, תגרום על ידי כך להשכנת שלום עולמי כחסות אותה קבוצת קפיטליסטים בעלי המונופולין.
לנין הסתמך על אותן הנחות מרכסיסטיות ממש. הסיק מסקנות הסוכות. הוא טען שחהון יתרכז בידים קבוצת מונופוליסטים בכל מדינה, והדבר יגרום להתנגשות גוברת והולכת בין המדינות הקפיטליסטיות. התנגשות זו תוביל למלחמות תכופות במחנה הקפיטליסטי, עד להתמוטותו ונצחון המהפכה.
אחרי מלחמת העולם השנייה, שגרמה להופעת אמריקה כמדינה הקפיטליסטית החזקה ביותר בעולם, נשכחה תורה זו יותר ויותר, וקומניסטים רבים התרגלו לראות את המחנה הקפיטליסטי כגוש אחיד, המוכרח להתנגש עם ברית המועצות במלחמה עולמית שלישית.
מעשהו הגדול של יוסף סטאלין, כחוכרתו האחרונה, היה חידוש תורתו של לנין. הוא קבע מחדש שהסתירות בין המדינות הקפיטליסטיות לא נעלמו, אלא הולכות ומחריפות. לפיכך אין לראות את המלחמה הבאה כמאבק אמריקאי-סובייטי בלתי נמנע, אלא יש לצפות למלחמות נוספות בין המדינות הקפיטליסטיות לבין עצמן.

2

2

כתוצאה מן התוקפנות הסובייטית התעורר העולם המערבי מתרדמתו. מלחמת קוריאה זעזעה את דעת הקהל האמריקאי וגרמה להתחלת מאמץ הזדיונות בקנה מידה גדול. בהנהגת האמריקאים זוכו ארצות אירופה המערבית והוקמה האמנת האטלנטית להגנה משותפת.
מאחר שהעולם המערבי מורכב ממדינות חופשיות, שאין עליהן מרות מן הסוג הקיים בגוש המזרחי, לא יכול היה מבצע ההגנה החדש להתפתח בקצב מהיר, ונוצר חלל ריק בין עיבוד התכניות להגנת המערב ועד להקמת מספר הדיביזיות הדרוש לצידן כנשק מתאים. היתה קיימת סכנה מתמדת שהרוסים ינצלו חלל זה כדי להתקיף את המערב ולהשתלט לפחות על יבשת אירופה ואסיה. בצורה זו היו מונעים את הקמת המכונה הצבאית המערבית נגדם.
הישוב זה גרם בשנים האחרונות לפסימיזם הכללי וההיסטריה המלחמתית בארצות הברית. אולם הרוסים לא נכנסו להרפתקה. הגורמים היו, חוסר מלאי אטומי מספיק כדי להשיב מלחמה אטומית שערה, וחוסר הסיכוי לסיום את המלחמה אחרי כיבוש אירופה. גורם שלישי שמעל בהישוב הסובייטי היה הצורך לעכל את מדינות אירופה המזרחית ולכבוע בהן מהפכה סטאלינית הדרגתית.
התקוה הסובייטית, לערער את המחנה המערבי מבפנים על ידי פעולות תוקפניות של המפלגות הקומוניסטיות, אכזבה. כל ההתקוממויות כפרים, ברומא ובטוקיו דוכאו מיד. המפלגות הקומוניסטיות בצרפת ובאנגליה היו ונשארו החזקות ביותר במדינות אלה. אולם הן רחוקות כיום מתפיסת השלטון ומהפעלת החמונים הרחבים יותר מאשר היו אי פעם. גרמה לכך מדיניות אמריקאית נבונה והפרת-תקדים, שקשרה נדיבות לב לאינטרס אנוכי, נתנה לארצות אירופה עזרה רבתית בצורת תכנית מרשל ושאר תכניות סיוע.
התוצאה הכללית היתה שהקומוניסטים נסוגו מבצעו תכניתם לכבוש את אירופה המערבית ואת אסיה הדרומית. מבפנים, אחרי עלייתם הגדולה במלחמת העולם השנייה ומיד לאחריה נכלמה התקרבותם הנוספת. הם אף נאלצו לסגת אחור אט אט אך בהתמרה.

תפיסתו של סטאלין מתבססת על ההנחות הבאות:
השתלטותה של אמריקה נורמת לדחיקת רגליהם של בעלי ההון בארצות הנתונות למרותה. אמריקה מופרת הלוואות והענקות אולם הענקות אלה אינן ניתנות לכריטניה, מצרפת (לישראל) בצורת כסף מזומן, שיכול היה לגרום לכיסום משק קפיטליסטי עצמאי, אלא בצורת מכונות, כלי-נשק ופחורות אחרות המיוצרות בארצות-הברית. סירוש הדבר שהמשק האמריקאי מתפשט יותר ויותר, גורם לקיפוח המשק של גרורותיו.
התוצאה היא שבכל הארצות הנתונות למרות אמריקה גוברת תנועה לאומית אנטי-אמריקאית. המבטאת את התנגדות הקפיטליסטים המקומיים נגד שלטון החזן האמריקאי. הביטוי החיצוני: התגברות הרגשות האנטי-אמריקאיים במעמד השלישי הבריטי, הפססוך הנוכחי בין אמריקה וצרפת (שגם לנאומיו החריפים של המרשאל אלפונס ז'ואן, שהאשים את האמריקאים בנסיון לגזול מצרפת את האימפריה שלה באפריקה; אגרתו החריפה של ראש הממשלה אנטואן פניי אחרי שהאמריקאים פרבו לתת לו תוספת להענקתם).
ככל שקטן חלקו של שכר הפועל בהוצאות הייצור ונדר, הצורך בהון להשקעה, כן יש צורך - לפי התורה המרכסיסטית - להגביר את תהליך הניצול. מאחר שאילני-החזן האמריקאים אינם מעזים להוריד את רמת-המחיה של הפועל האמריקאי, מחשש פן יגרום הדבר למהפכה, הם נאלצים להטש אויביהם לניצול מעבר לגבול. הדבר גורם לא רק לנסיון האמריקאים להשתלט על המושבות של שאר המדינות, אלא גם לנסיון לכפות על ארצות קפיטליסטיות כמו בריטניה, צרפת (וישראל) משטר קולוניאלי-למעשה. לפיכך קיים אינטרס משותף של הקפיטליסטים והפועלים באותן ארצות לפרוק את העול האמריקאי.

3

לפני שנה וחצי אמר סטאלין כי אי אפשר יהיה לארצות הקפיטליסטיות להיכנס למרוץ הזריזות הריף ולהרים באותה שעה את רמת המחיה של המונים.

כמה שבועות אחרי כן פרש אניירין בוואן מממשלת הלייבור והרים את נס המרד. כתוצאה מהחלטת הממשלה לצמצם את הביטוח הסוציאלי לצורך מימון מאמץ ההזריזות. אותו תחליף יורף וילך. יגרום לחתנת דות מחריפה והולכת של מעמד הפועלים בארצות המערביות לתוכנית ההגנה של הגוש המערבי.

התוצאה הראשונה: נצחון אנשי בוואן בקרב מפלגת הלייבור, נצחון שהשפיע על מדיניותה של בריטניה (אם יתרונו אנשי הלייבור לשלטון בבחירות הבאות, דבר הנראה היום כמעט כודאי).

תוצאה השוכה הרבה יותר לכל המדינות השייכות לאמנה האמלטיט מפגרות כיום במידה מרעת במילוי ההתחייבויות הצבאיות שקיבלו על עצמן. במדינות רבות טרם הוגשם ההסכם להארכת שרות החובה הצבאי לשנתיים. הצבא האירופי המאוחד, שהחלם עליו מזמן, לא קם בכלל. ורחוק כיום יותר מאשר היה אי פעם ההסכם על שותפות ההגנה האירופית. שנחתם על ידי כל הממשלות, לא אושר עד כה אף על ידי פרלמנט אירופי אחד. ואפילו ארצות הברית מפגרות מאד בייצור ובאספקת הצווד הצבאי - ובעיקר המטוסים - שהכתיחו לספק לאירופה.

4

הקמת משטרים קומוניסטיים ודמוקרטיים-עממיים באירופה המזרחית ובסין גרמה לחיסול השווקים המסודתיים של גרמניה ויפאן.

כל עוד היו שתי מדינות אלה בחזקת ארצות כיבוש, בעזרת תעשיות הרוסות כתוצאה מהפצצות המלחמה, לא השפיע הדבר על המצב העולמי. אולם עתה שוקמו התעשיות בשתי המדינות, במידה רבה בעזרת הון אמריקאי בעלי התעשייה הגרמניים והיפאניים מחפשים לעצמם שווקים חדשים, ומופיעים בכל העולם כמתחרים לשאר המדינות הקפיטליסטיות, ובעיקר לאנגלים. כיון שהתעשיות החדשות שלהן מצוידות מכונות הרי בה יותר חדישות, קל להן לעלות על התפוקה והאיכות של בריטניה, בעלת הצווד המיושן. הדבר כבר גרם לאכזרן כמה שווקים חשובים של הבריטיים.

בעלי הון אמריקאיים עזרו לשקם את התעשייה הגרמנית והיפאנית והפכו שותפים למעשה. לכן עוזרים האמריקאים כיום לאויבות לשעבר נגד בנות בריטם.

ניגודים פנימיים אלה יגרמו, לפי תפיסה זו, לכך שהאנגלים והצרפתים יתנגדו יותר ויותר לתקומתן של גרמניה ויפאן, המבוצעת על ידי האמריקאים. בעוד שהגרמנים והיפאנים עצמם יתנגדו יותר ויותר לני-תוקם המסחרי מארצות הגוש המזרחי, המונע בעדם להגיע אל השווקים הנרחבים באירופה המזרחית ובסין.

5

אמנם אמריקה עודה כיום בכוחה על כל שאר המדינות הקפיטליסטיות גם יחד. אולם מצב זה אינו חייב להמשך.

כשנוצחה גרמניה במלחמת העולם הראשונה היתה כחסרת ישע לעומת כוחן העצום של צרפת והאימפריה הבריטית. אולם כעבור 21 שנה מבדי יצאה גרמניה למלחמה לא רק נגד שתיים אלה, אלא גם נגד אמריקה האדורה וברית המועצות גם יחד.

בימי הסכם מינכן היה נראה שכל העולם הקפיטליסטי יתאחד כדי לצאת למלחמה נגד ברית המועצות. כשם שנראה היום שהעולם המערבי כולו מאוחד באיבתו לקומוניזם. אולם פחות משנה עברה מחתימת הסכם מינכן ועד להתקפה הגרמנית על שותפיה לאותו הסכם. אותו דבר עזר לקרות עתה.

6

המסקנות המעשיות הנובעות מניתוח זה פשוטות למדי: מעות היא למפלגות הקומוניסטיות בארצות המערביות לצאת כיום נגד הקפיטליזם בתור שכזה. עליהן להבין שבמספרה העיקרית - המלחמה נגד השלטונות האמריקאים בעולם - שלהן שותפים טבעיים בכל הגורמים מים הלאומיים-הקפיטליסטיים-הבורגניים המתנגדים לשלטון ההון האמריקאי, ובתנועות הפועלים הכללית-קומוניסטיות המעונינות בהעלאת רמת המחיה ובהפחתת נטל הזיון.

כשם שאחרי עלייתו של היטלר לשלטון בגרמניה הפסיקו הקומוניסטים את מלחמתם בסוציאלי-דמוקרטים, והזיטו את ידם לחזית עממית- (שהגיעה לשלטון בצרפת ובספרד) כן יתחילו עתה במערכה עולמית ליצירת חזיתות משותפות בכל הארצות המערביות. כתנועת השלום העולמית ובשאר התנועות היוזמות על ידם. כתוצאה מכך תתגבש חזית עולמית נגד האמריקאים.

באותה שעה תמשיך ברית המועצות להגביר את זיונה בכל השטחים, כולל השטח האטומי, מוכנה למגר התקפה אפשרית. אולם מאמץ זה לא ימנע מהגדלת התעשייה המשרתת צרכים של שלום, ובהעלאת רמת המחיה בגבולותיה.

הסיכום ההגיוני של ניתוח זה הוא, כמו בימיו של דנין, שאחרי התי-פוררות העולם הקפיטליסטי מבסנים תנצח המחסכה העולמית.

3

המשק הסובייטי נפל בהרבה מן המשק האמריקאי, ובכמה שטחים גם מן המשק המערב-אירופי.

מכך הסיקו האמריקאים עד כה שברית-המועצות אינה מסוגלת להשתתף במרוץ ההזריזות ולהרים באותה שעה את רמת המחיה של המוניה, שהיתה ירודה מאד וירדה עוד יותר בימי החורבן של הפלישה הנאצית.

אכן, לא פסקו האמריקאים שברית-המועצות מייצרת נשק טוב מאד וכן השאר את מטוסי-הפילון מטפוס מוג, הנחשבים לטובים בעולם) ומסוגלת גם להדביר בהדרגה את הייצור האטומי האמריקאי, אולם האמריקאים היו בטוחים שברית-המועצות יכולה להגיע להישג זה רק על ידי העברת כל מיפעליה הגדולים לפסים מלחמתיים, ואי-העברת מיפעלים חמרי גלם ופועלים לתעשייה של ימי שלום.

פרסום תכנית החומש החדשה הפריכה לחלוטין חישובים אלה. היא הוכיחה שהמשק הסובייטי התרחב והתבסס, מסוגל לתת בעת ובעונה אחת גם תותחים וגם המאה, ממש כמו המשק האמריקאי.

לפיכך הסיק סטאלין, לדעת האמריקאים, את המסקנה שאין לברית-המועצות לחשוש מתקופה ארוכה מאד של מלחמה-קרה או שלום-קרה. הכרוכה במרוץ הזריזות רבת. סטאלין בטוח עתה שרופיה יכולה להתמודד משך שנים רבות עם המשק הקפיטליסטי בייצור נשק חדיש ומשוכלל, ולהקים באותה שעה מפעלים גדולים שינתנו לאזור הסובייטי את הסחורות הדרושות לו לחייו היומיומיים, שילכו וישתפרו.

4

מלחמת קוריאה לימדה את הרוסים שלא כדאי להם לזווג פעולות צבאיות גרידא. בהן מכרוע כוח-האש וגורמים רבים אחרים כהם אין ידי האמריקאים על התחתונה. לעומת זאת יש לרוסים נשק כביר אחר, אשר אין דוגמתו בדי האמריקאים: המכונה העולמית של המפלגות הקומוניסטיות. מכונה זו יכולה לחרר ריב ולהטריד את הגוש המערבי מבסנים, מבלי שתהיה גגוש המערבי אפשרות מעשית להתנקם ברוסים באותה דרך.

המסקנה המעשית של סטאלין היתה לנצל את מצב השלום-הקר כדי לפורר את החזית המערבית. לשם כך הוא מוכן לתת פיתויים גם לגורמים קפיטליסטיים, כגון הפיתוי לפחור עם ארצות הגוש המזרחי. אמריקה האוסרת מסחר כזה כתנאי לקבלת הענקת מצידה, הופכת על ידי כך בעיני הקפיטליסטים האירופיים והיפאניים לאויבת ומפריעה. זו היתה מטרת הועידה הכלכלית שהתכנסה לא מכבר במוסקבה.

יחד עם זה תנצל רוסיה את השנאה והחשדות בין גרמניה וצרפת. אוסטרליה ויפאן ובין שאר המדינות, שהם בחזקת מסורת של דורות. בעל הון אנגלי אינו יכול ליהנות בשלוות נפש מתמונת בעל הון גרמני הכובש לו בחזרה את השווקים בדרום-אמריקה ובמרחב השמי, מהם גורש בימי המלחמה.

5

נאומו הגדול של גיאורגי מלנקוב בפתיחת הועידה של המפלגה הכיז משפט רב משמעות: כוחו הנוכחי של צבאנו שווה לכוחו אשר מלפני מלחמת העולם השנייה. פרוש הדבר, נראה, שהצבא הסובייטי חזק עתה כמו שהיה ב-1939.

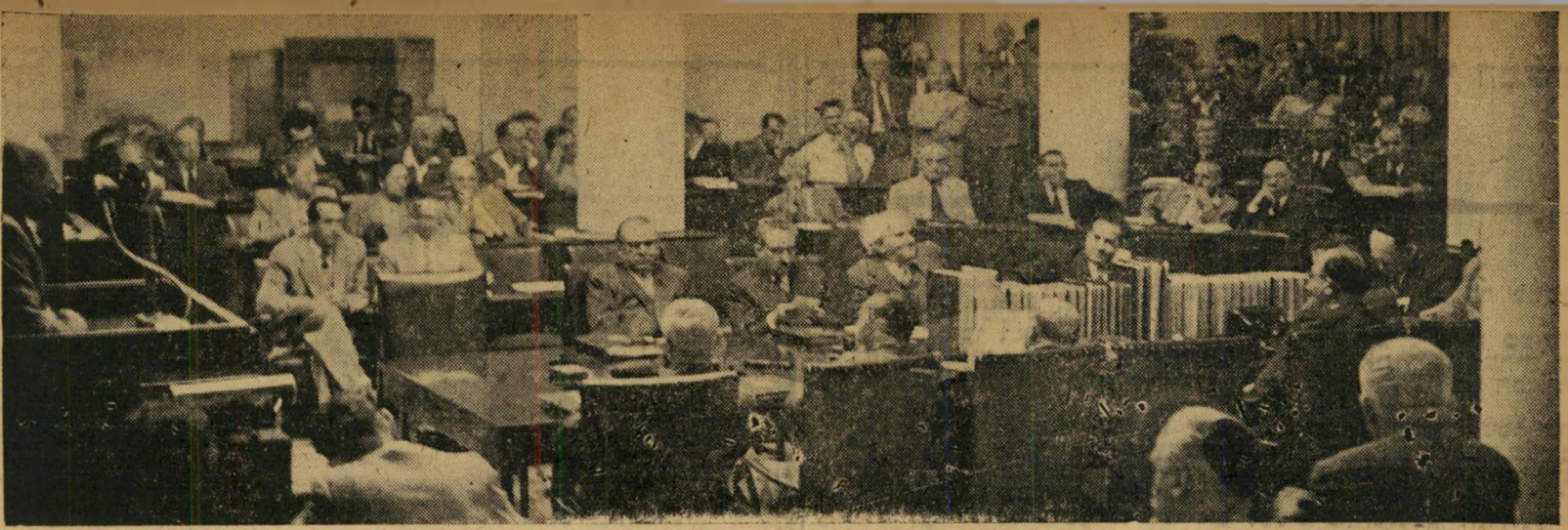
באותה שנה התם סטאלין, כידוע, את חוזהו המפורסם עם היטלר. הוא עשה זאת כדי להסיה את כוון ההתקפה הנאצית ממזרח למערב, לגרום למלחמת אחים בין הארצות המערביות. אפשר להסיק מכך שגם היום יהיה סטאלין מוכן לבוא בקשרי ברית עם ארצות מערביות מסוי-מות - גרמניה ויפאן מצד אחד, או בריטניה וצרפת מצד שני, כתנאי שאלה תנתקנה את עצמן מתוך החזית האמריקאית הכלכלית.

6

המסקנות המעשיות הנובעות מניתוח זה פשוטות למדי: משך כל השנים היה קיים מאבק פנימי בין התפישה הקיצונית, המיוצגת על ידי דאנוב ומולוטוב, ובין אגף מתון יותר בהנהגת מלנקוב ובריה. סטאלין לא התערב במאבק פנימי זה אלא עקב אחרי ההתפתחות, כדרכו במאבקים רעיוניים פנימיים.

עתה הכריע סטאלין את הכף לצד האגף המתון יותר, נתן לו את תמיכתו המלאה. הקו החדש הפך חוק בכל המפלגות הקומוניסטיות בעו-לם. כהקדמה לכך סולקו המנהיגים הקיצוניים במפלגות הקומוניסטיות: אנה פאוקר ברומניה, פלאנסקי בצ'כוסלובקיה ואודרי מארטי בצרפת. אם יצליח סטאלין להסל את ההיסטריה המלחמתית שנתעוררה עקב מלחמת קוריאה ולהפני את המתחים הכללית, אין ספק ששוב יבצצו כל הניגודים הפנימיים והקיצוניים בארצות המערביות, ואין ספק שזו מטרתו.

איש מבין הפרשנים המערביים אינו מתעלם מן הסכנות הכרוכות במצב כזה. אולם הם מאמינים שהחשכון הסטאליני יבשל. המקורות לתקוותם: (א) הפחד הגדול מפני ברית-המועצות יאסיל בכל זאת על הניגודים הפנימיים, (ב) אמריקה היא כל כך חזקה שתוכל לנפות על הארצות התלויות בה מידה מינימלית של אחדות, (ג) על אף התפתחות המשק הסובייטי, עוד עודה המשק המערבי פי כמה. והמערכת ופני כששוב במרוץ מבלי להנמוך את רמת המחיה של המוניו, (ד) התכסיסים הקו-מוניסטיים הם כבר כל כך ידועים לבני המפלגות, עד מי נסיונם ליצור חזיתות משותפות בקנה מידה גדול נדונות מלכתחילה לכשלון.

פתיחת הכנסת. לרגל פתיחת המושב, ניתנה לצלם העולם הזר רשות יוצאת מן הכלל לצלם באולם הכנסת בשעת הישיבה. בתמונה: פנחס רוזן והרב נורוק (חובש כיפה, הגב למצלמה) ביניה הימנית למטה; פרץ ברנשטיין נואם (שמאל קיצוני); ליד שולחן הממשלה פונים למצלמה: מזכיר הממשלה שרף, בן גוריון, שרת ושפירא. מאחוריהם: ספסלי מפא"י.

טקטות ושלוות. היה זה הרב נורוק, שירש חלק מעובדו חבר מפלגתו המנוח, דוד צבי פונקס, נתמנה כשר הרוואר. החלק השני של העובדון — עניני התחבורה, כולל הטיפול בקואופרטיבים הגדולים — נשאר לפי שעה בידי ראש הממשלה עצמו.

העיר פרץ ברנשטיין (צ"כ): אין לנו דבר אר עצום כמו באמריקה, ואין לנו תחבורה ענקית כסובייטית — לשם מה להקים שני משרדים נפרדים? ליגלג כך אהרן המפ"מי: איש התורה יהיה עתה אחראי למשרד הממ"ש שלי העומד בראש מחללי השבת במדינה!

אולם לא היה ערך כל שהוא נאומים. התוצאה היתה ברורה מראש, גם אלמלא נמנעו הפרוגרסיבים, פועלי אגודת ישראל וסיעות למדן ליבשיץ מהצבעה. כי צחק בן גוריון לאולם את השאלה: מה מאחד את סנה וברנשטיין, וילנר ובנין? מה אם לא השנאה המשותפת? האם מסוגלים הם להקים יחד ממשלה אחת?

התשובה היתה, כמובן, שתיקה.

לפני כן -

● שמעה הכנסת מפי אסתר רויאל נאור החרותית את נאומה הקצר ביותר: „המשבר הוא רציני. המשחק במשבר אינו רציני. אינו רוצים להשתתף במישחק. לכן לא נשתתף בו יבוכה“.

● שמעה מפי בן-ארהרון תמונה מילולית מיוחדת במינה: „מה עשיתם אתם (מפא"י) כדי להציע את אוניתנו קדימה?“

● האזינה לחליפת הדברים הבאה:

בן-גוריון (תוך נאום תשובות): „... הבעיה המרכזית היא העצמאות הכלכלית...“

סרלין (צ"כ): את זה כבר אמרנו לפני 3 שנים.

בן-גוריון: את הכל אתם אמרתם. אבל כשירדתי השבוע לנגב (וראיתי את בוני העצמאות) לא מצאתי אתכם שם!

בן-ארהרון (מפ"ם): אבל אותנו, את סוכני הקומאינפורם, את הבוגדים במולדת, מצאת שם?

בן-גוריון: כל זמן שעשיתם הייתם בסדר, אבל אני יודע לאן מובילה דרכם...“

בן-ארהרון: דרומה!

בן-גוריון המשיך בנאום.

סניף של תנובה

עם פתיחת הכנסת ניתנה לחברים, בין הש"א, הזמנות ראשונה לחנות במזנון החדש, המוגדל, שהוכן להם במחיר 40.000 ל"י.

המקום החדש רחב יותר מן הקודם מואר באוריום מלאכותי לבנון, המבלים עוד יותר את הלובן הכללי. „זה נראה כמו סניף של תנובה“, עיקם את אפו הארוך עתונאי יוצא אנגליה.

אולם טענתם העיקרית של העתונאים היתה שונה. עד כה היו השולחנות צפופים, חברי הכנסת נתחככו זה לזה, ועתונאי בעל כושר שמיעה מפותח היה יכול לקלוט, ללא מאמץ יתר, את רוב סודות המדינה (והמפלגות) מתוך קטעי שיח בשולחנות הסמוכים.

עתה השתנה הכל. רוחים גדולים מפרידים בין שולחן לשולחן. עתונאי שירצה להרחיח את משכורתו יצטרך מעתה, לעמול יותר.

• איש המזרחי.

במד'נה

הכנסת

התשובה: שתיקה

לעתים קרובות דומה הכנסת לתיאטרון בובות אשר שחקניו מבצעים תנועות מסויכות כדי להגיע, לבסוף, אל הסיום הקבוע מראש. הבעת האימון של הכנסת בממשלה דמתה למחזה זה.

איש לא התרגש ביותר. אחרי מנוחה ארוך

שר הרוואר נורוק
מחללי השבת יחבשו כיפה

כה, טיולים בחוף לארץ וחופשה כללית התכנסו החיכים בירושלים הקרירה, כשכמעט כולם לובשים מעילים, רובם ענדים עניבות. עד לנאום התשובה של ראש ממשלה לא היו קריאות ביניים, ואפילו בשעת נאומו של מאיר וילנר, איש מק"י, לא פרצו שום סעי רות. החיכים הסתפקו ביציאה מן האולם, לגמו כוסות תה במזנון החדש (ראה להלן) עד עכור זאם הנאום.

עובדות החיים. פחות מכולם התרגש דוד בן-גוריון. לבוש חליפה אפורה, שנראתה כחדשה, עונד עניבה סגולה בולטת, המתין כמעט בסבלנות עד שכל הנאומים יגמרו לח" זור על דבריהם הרגילים, המוכרים להם עצמם, לחבריהם בבית ולעתונאים.

סיבת שלוחתו של בן גוריון היתה פשוטה, והוא הודה בה בפה מלא, בקבעו שלוש עובדות (נכונות) שהן אבני-יסוד של המצוי את בכנסת:

(א) שום מפלגה (כולל מפא"י) אינה מסרי גלת להקים לבדה ממשלה (מאחר שאין לה רוב).

(ב) איש לא יוכל להקים ממשלה בלי מפא"י (מאחר שהאופוזיציה מחולקת כמעט שווה בשווה בין הימין והשמאל).

(ג) שום מפלגה אינה יכולה למונע הק' מתה של ממשלה (אם מפא"י רוצה בה). **שינאה משרותפת.** האיש שקיומו שי מש עילה למחזה כולו ישב אותה שעה בקצה השורה הראשונה, כשפניו, המביעות הדר,

רופא, שלא מצא כל חבלה בגופו, פסק לו ימי מנוחה אחרים למען יחלים מן ההלם שקיבל, החזירו לבאר-אורה.

בליל שבת הורע מצבו באופן פתאומי. הוא הועבר בחוסר-הכרה למצודת אילת. הרופא הצבאי פסק שגיקו זקוק מיד לטיי פול מקצועי, ושיש להטיסו בכל המהירות צפונה.

עזרה משמים. ד"ר אברהם ריבקינד, מנהלה המסחרי של אל-על, נמוך-הקומה ומ' מושקף, ישב עם אשתו (ומזכירתו לשעבר) נהנה ממנוחת השבת, כשצלצל הטלפון ב- דירתו הפרטית. אנשי מחצבי ישראל הודיעו לו שיש פצוע קשה באילת וצריכים להעביר אותו מיד צפונה.

לוא היה הד"ר ריבקינד נגוע במחלה ה' ביורוקרטית הכללית במדינה יכול היה ל' הסביר כי מטוסיו נוסעים לחוף לארץ בלבד. כי לסיסות לאילת קיימת חברת-בית מיוחדת — ארזיע. אולם הוא לא שאל שאלות, תוך מחצית השעה הוכן מטוס קומנדו דו' מנועי שעמד לטוס למחרת בבוקר לרומא, ציריך, בריסל ולונדון, גויסו אנשי הצוות שבילו את חופשתם שלפני הטיסה בעיר והוסעו ללוד, נשלח מברק לשדה אילת לחכות לבוא האוירון.

כעבור שעתיים וחצי חנה המטוס בלוד, הציל את חיי הפצוע. הטיסה עלתה לחברת אל-על למעלה מ-700 ל"י.

אומר הרופא במחלקה הנירו-חירורגית של בית-חולים בילינסון בה שוכב גיקו כשהכ' רתו שבה אליו ונעלמת לסרוגין: לולא כוח ההחלטה של אנשי אל-על, היה מצבו של הפצוע קשה לאין ערוך יותר. מצבו קעת אינו משביע רצון, אך אינו מעורר דאגה.

גיקו, השוכב גלמוד בבית-החולים בקרב היישוב בו אין לו ידיד ורע, ישוב לאיתנו, יחזור לביתו — לנגב.

העם אינרמצו שתימי

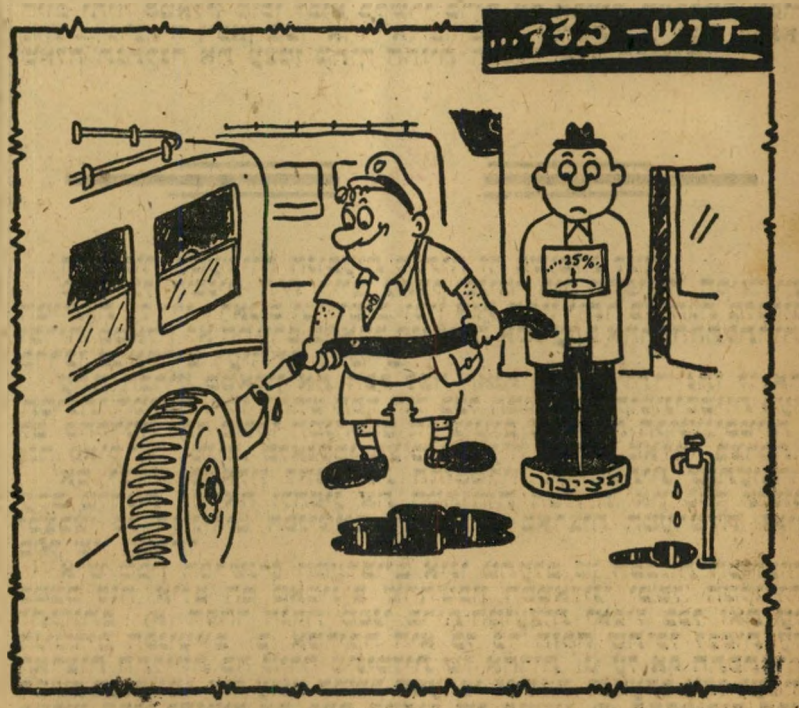
משך דקות מספר נשאו אורחי המדינה את עיניהם השמימה. התלהבו למראה להקות מ' טוסים שחגו במרומים, חגגו כך את יום השנה של חיל-האויר. היו זוגות עינים ש' מלאו דמעות של גיל למראה נושאי הפצצה- אולם היו גם אשר רעד ההתסוצציות הר' טיט את לבם במקצת, הזכיר להם משה. לאחר אינרמצו שמימי זה חזרו המבטים אל האדמה. האוטובוס היה הרבה יותר פרו' זאי ואיטי מן המטוס. אלא שלאורחי ישראל נדמה שמחירו דומה לפחות מבחינה אחת לאוירון: היתה לו נטיה טבעית לעלות ל' שחקים.

האורה, שהתרגל לכל, הסתפק באנחה, חפר בכיסו, שילם את התוספת המבוקשת.

מעשי מופת הדיד לא שאל

החיל המשוחרר יצחק (ג'קו) אלמויאל, לילי מרוקו בן ה-25, לא התלהב מחיי הכ' רך, ביכר להשאר בנגב שכנופו הפראי התא- הב שעה ששרת בצ"ה. מאז 1950 עסק ג'קו השקט ונעים ההליכות בסלילת כבישים כנספים, בהקמת בתים בבאר-שבע, לבסוף עבר ככורה בכורה הנחושת בבאר-אורה. בשעה 8.00 ביום הששי ירד הכורה, כדרי כו יום יום, לבור שעמקו 13 מטר, מלא את דלייו עפרות נחושת, נתן סימן לחברו היושב ליד הבור שימשוך את הדליים, כשפתח את עיניו שנית כבר זוו מחוגי השעון ב-20 דקות שהיו הופכות לנצח, לולא כובע המ' גן שעל ראשו. דליי הנחושת נפלו על ראשו, הממוהו. אחר ששבה אליו הכרות, העלוהו חבריו למעלה. הוא לא היה מסוגל לעלות במדרגות.

רבע שעה לאחר מכן ביקש ג'קו לחזור לעבודתו, נשמע ההוראות החובש, המלא תפקיד רופא בבאר-אורה בת 180 הכורים, נסע אילתה להיבדק אצל הרופא הצבאי. ה'

מפלגות

יחי מר בגין

היו אנשים שחששו כי אחרי סיום מקיף באמריקה הדרומית, וחוסר ההתענינות הכללית של הציבור הישראלי בענין השילוח מים, תצטנן התלהבותו של מנחם בגין. חששות אלה פוזרו מיד עם עלותו, הש"ב, על במת חוגרבי התל-אביבית, מוקף קבוצת בית-רבים לבושי חולצות חלולות. כמה שעות לפני כן התנהל על אותה במה המשפט הציבורי נגד הסרט הקרימינאלי (ראה קולנוע). דבריו של מנחם בגין היו סוערים יותר מאלימותם של חצי תריסר נושאי אקדחים הוליכו-בדים. דוגמאות: "שר-החץ המפא"י הבטיח לבנות גשר לגרמניה, מעל שדות אפר, מעל גופות חרו"ב, פות, מעל ענני גזים... לאותם אלפי ס.ס.מנים הצועדים בחוצות גרמניה ובפיהם שירי ה" סכין, ממנו נוטף הדם היהודי... גשר בין היהודים לבין רוצחי אבותיהם, בין השכר לים לבין משמדי ילדיהם!"

הקהל הייע במשך 10 דקות רצופות, כדב"ר חרות, צעק: "יחי מר בגין!"

ארגונים

סנינים בסליק

משך כמה שבועות הושחו סנינים ונר קו קני הרובים במסדרוני מפא"י ומס"מ. תותחים גדולים וקטנים הוכנו לפעולה. מר עד הקרב הגדול קרב. מועצת ההסתדרות ה'66, המוסד המחליט להלכה (אך לא למעשה) מה יעשה אירגון הענק, אחד מאיתני הטבע הישראליים, עמדה להתכנס.

כשהגיע היום הגדול, ודגלי הקרב גופפו מעל לבית ארלוזורוב התל-אביבי, שוב לא היה צורך לאיש להתפלל לאלוהים או למלאי מקומו. הסנינים והרובים הוחזרו לסליק, וגם התותחים הכבדים הוטענו בפגזים עק"רים בלבד; שני הצדדים החליטו, ברעף ה"אחרון, להימנע ממעשי התגרות שהיו עלו לים לפוצץ את ההסתדרות, אחד האיגודים המקצועיים המעטים בעולם בו קיימת עדיין שותפות בין אוהדי המערב לבין אוהדי סטאלין. הקו החדש של המנהיג הסובייטי (ראה רפורטז'ה) השפיע גם פה.

"מי זה? מי זה?" שרשרת של שוטרים חגורי אקדחים הקיפו את הבית כשנפתחה ה"ועידה. הם באו להגן עליה מפני הפגנות קומוניסטיות. אולם נוכחותם של האחרונים הייתה סמלית: היא סימלה את העובדה ש"מרכז הכובד עבר יותר ממשרדי הועידה הפועל למשרדי שרי הממשלה. התלונן איש מפ"ם הקיצוני, יעקב ריפתין: "אתם הוסכים

אמים לא יותר איש אף על דקה אחת מומן הדיבור שהקצב לו. משנוכח מישהו מן ה"נואמים לדעת ססיים את דבריו בטרם עת, לא הרפה מן הקהל, פתח בנאום חדש, עד שהורד על ידי פטיש היושב ראש.

קורה בעיניים. כל צד האשים את ה"שני באותה אשמה: "הוא מתכוון לפלג את ההסתדרות. וכל צד תבע לעצמו את כתר הלוחם לאחודות. מפא"י האשימה את מפ"ם בשורה איררה של הפרות משמעת. מפ"ם טענה לעומת זה, בצדק מה, שהיא הפרה החלטות פוליטיות שבאו למעשה לשים מה"סום לפיה. דוגמה: כשהחליטה הממשלה על המדיניות הכלכלית החדשה, קיבל הרוב ב"הסתדרות החלטה מקבילה. מלחמתה של מפ"ם במכ"ח יכלה להתפרש, אפוא, כהפרת מרות ההסתדרות.

קרא ישראל בר יהודה: "נוכל לשמור על המכשיר הזה (ההסתדרות) רק אם ניקח אתכם כמו שאתם, ותיקחו אותנו כמו ש"אחנו".

הרוב לא התאפק, החליט לקבל תקנות עונשין. המאיימות בהוצאת חבר או מפלגה שיפרו את משמעת הרוב. אחר כך ניגש לתת פיצוי למפ"ם: הפועלים הערביים הוכ"נסו לאיגוד המקצועי הכללי.

כשלא התפקד אנשי מפ"ם בכך, דרשו להכניס את הערבים להסתדרות כחברים שו"י זכויות, נתקלו בחיך מפא"י: "טול קורה מבין עיניך. תקבל נא מפ"ם את אוהדיה ה"ערבים קודם כל כחברים שו"י זכויות לתוך מפלגתם שלהם".

דת

מים חמים וטוהרה

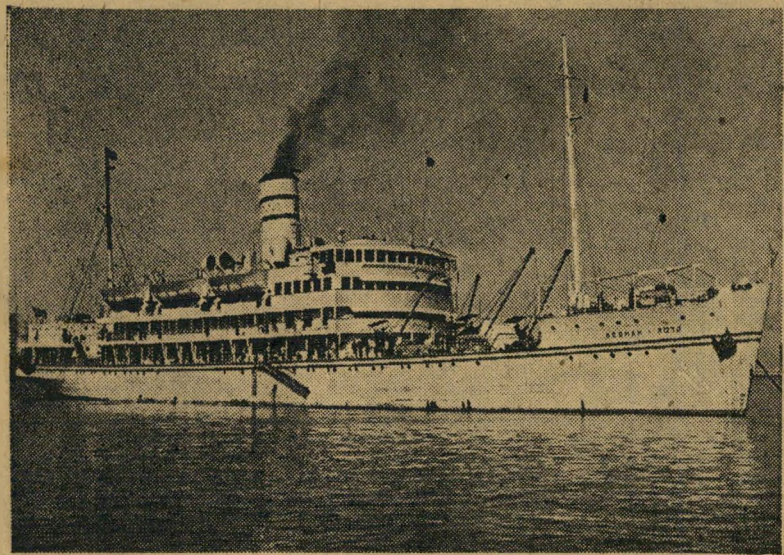
מחנה העבודה ממשית (כורנוב) ד' הוא מוסד ממשלתי, וככל מוסד ממשלתי אשר בו מוחזק מטבח הוא חייב להיות תחת פקוח הרבנות. שרת העבודה, האחראית לכל מה"נות מ"י. ע. צ. (מתקנת עבודת ציבוריות), שכחה פרט חשוב זה. אך החכמים הדתיים לא שכחו: בשאלתה שהגישו לכנסת רצו לדעת מדוע אין פקוח דתי על מטבח מחנה ממשית ד'. השרה הבטיחה לתקן את ה"שגיאה".

התיקון הגיע למחנה הנידח בצורת יהודי מוזקן, בעל פיאוח, לבוש בגדים כהים, תושב באר-שבע בן 30. פנחס שטיינמן, שנשלח על ידי משרד הדתות (לפי המלצת רבנות באר-שבע), ניגש מיד לטהר את הטומאה. בלילה הראשון אסף את כל כלי המטבח, הרתיח מים בודו גדול והתכוון להכשיר את הכלים על-ידי טבילה כדת וכו"ן.

כל הענין לא הפריע ביותר לתושבי המחנה.

האניה בשותפות של 50% עם האריס אנד דיקסון, חברת ספנות בריטית הקיימת זה 170 שנה. האנגלים ראו את האניה, מצאו אותה כמתאימה.

שיתוף הבריטים בעסק: נבע גם הוא משי"קול פשוט: אותה שעה לחם הישוב בשל"טון הבריטי, והברות הספנות הבריטיות קיבלו רמז מלמעלה לבל למכור ליהודים

א/ק קדמה כאהבת אם לבתה

אניות שיכלו לשמש לעליה הבלתי-חוקית. חברה בריטית. למחצה התגברה על קושי זה ב"תחילת קלות.

אחרי שנרפאה משרשרת של מחלות כרו"ניות הפכה קדמה בתולה זקנה בריאה למדי, אולם גם אז לא הסבה אושר רב להוריה. מספר תאיה היה קטן מכדי שיכניס הכנסות ניכרות, ומשנסקה העליה הגדולה, ירד מס"פר הנוסעים, לא מילא את ארבע אניות שוה"ם: א/ק קדמה, נגבה, ארצה ונליוח. החודש החליטה שוה"ם לותר על הרגשנות הטבעית שכל אם טובה חשה לבתה, גם כשהיא קצת מפגרת, החליטה למכור את קדמה לשותפה האנגלית. מחיר המכירה, שנשמר בסוד, יכסה חלק ממחיר שתי אניות; שנקנו אותה שעה על ידי החברה: א/ק ו-ג. בת שנה, שתשמש להובלת סרי הדר ו-א/ק עצמאות, בת 21 (גם הוא גיל חינוקות לבני אניה) שתספוג בקו חיפה — אפריקה הדרומית.

אולם הבת הסוררת לא תיעלם לגמרי מן האופק. לפי שמועה, הפעיל אותה החברה האנגלית בקו אלכסנדריה — בירות, כך ש"תוכל לשלוח מדי פעם מבט של געגועים אל חוף הארץ.

בארץ עצמה יתגעעו אליה רק מעטים.

ורשאון יכשיר את המחצית השנייה כעבור עשרים וארבע שעות.

מאותו רגע התנהלו הענינים ללא חיכוכים. שטיינמן ביקר במטבח, דאג כי הטבחיים יש"מרו על מצות הכשרות. אך משחזר למחנה לאחר חופשת השבת הראשונה נדהם לראות כי הטבחיים ביטלו בשבת. בהתרגשות רבה הסביר להם כי ביטול בשבת מטריף רק ר

את הארוחה אלא גם הסירים, שלא לדבר על האוכלים.

שוב הרתיח המפקח המאוכזב מים חמים להכשיר את הכלים. הוא ניגש למנהל המח"נה, הסביר לו את גקודות הדין, דרש כי יופסק הביטול בשבת. אך המנהל סירב בכל תוקף. אנשים העובדים עבודה קשה זכאים לקבל ארוחה חמה בשבוע מן העבודה, גם בשבת. הצעת שטיינמן לבשל את האוכל של שבת ביום ששי לא נתקלה. "בחום כזה", הסביר המנהל, "אין כל ספק שהתבשילים יתקלקלו. אני לא מוכן לקבל על עצמי את האחריות של הרעלת קיבות העובדים כאן".

כעבור שבוע גישנה אותו מחוה. הטבחיים ביטלו בשבת ושטיינמן הרתיח את הכלים ביום ראשון. הוא פנה לרבנות בבאר-שבע שתמסור הסדר לחסוך את העבודה המיותרת. אך מול ההתנגדות הממשית של עובדי המח"נות (כמה מהם אף איימו על המפקח) והעוב"ד דה כי תבשילים עלולים באמת להתקלקל בחום הערבה, התקטנה הרבנות למצוא תש"ו בה. בינתיים מרתחים הטבחיים כמויות גדו"לות של מים, בכל יום ראשון.

ים

מכירת הבת הסוררת

במחנה המעצר של לטרון ישב דוד רמז, היריה מה השם שיינתן לאנית הנוסעים העברית שנקנתה זה עתה באנגליה. שמה היה א/ק קדמה. רמז, חובב שמות מוש"ב, הוציא פתקה מכיסו, רשם עליה בעפרון באותיות גדולות: קדמה. כך נוצר השם שעתידי היה לרחף בחלל הימאות העברית ובמאמרים הראשיים של העתונים, גרם צ"רות אינסופיות למחלקת ההסברה של חברת שוה"ם.

מיד לאחר שיצאה האניה, בקושי, מן הנמל, היה צורך להחזירה לשם תיקונים. היא שה"תה בנמל שבועות ארוכים, עובדה שאפשר לצוות הישראלי ללמוד בעל-פה את השמות הפרטיים של הנערות החובבות את סביבות הנמל. כל מכונות קדמה היו עדינות ומסו"בכות, מסוג אשר הימאים העבריים לא הכירו אותן, לא ידעו לטפל בו כראוי.

רמז מלמעשה. למה בכלל נקנתה א/ק קדמה? הסיבות, שלא הוסברו בשעתו על ידי המנהלים המבוששים, היו פשוטות למדי. זה עתה נסתיימה מלחמת העולם השנייה. בעולם כולו שרר מחסור עצום בפנח אניות, ואניות נוסעים לא כל שכן. חברת צ"ם (מ"שוחפת להסתדרות ולסוכנות, עם נציגות מה לחבל הימי לישראל) שהוקמה זה עתה, שמעה שחברות הספנות הגדולות עומדות לקבוע בנייתן הסדר לחלוקת הקוים ביים התיכון, חששה שאם לא תיקבע מיד עובדה קיימת תסגר לפנייה הדלת.

אותה שעה הציעו לה במקרה את קדמה, אניה אנגלית מהירה המסוגלת להכיל 250 נוסעים. היא קפצה על המציאה, קנתה את

מפקח כשרות פנחס שטיינמן סירים כשרים חשובים

לגביהם לא היה כל הבדל אם הכלים כשרים או לא — העיקר שיבשלו בהם משהו טוב. אולם משנתברר כי תהליך ההכשר עשוי להמשך עשרים וארבע שעות החלו מתרג"שים. מפקח המחנה, משה אלוני, צעיר לא דתי ביותר, ניגש לשטיינמן, החל במשא ומתן שנסתיים בפשרה: המפקח על הכש"רות יסתפק בהכשר מחצית הכלים בלילה

את ההסתדרות לסינף לשכת ראש הממ"שלה!"

בכל זאת היתה האוירה בפנים שלווה למדי. קו הרוחב 38' אמנם הפריד בין שתי המפי"צות הגדולות. אולם מעבר לנאומים ולהת"קפות ההרדיות התבלטה, כמעט בעל כור"פה, השותפות הגדולה של ימי העליה הש"יניה והשלישית, הקירבה האישית ואחידות הסגנון, של קשישים אפורי שיער שבלו יחד את מרבית חייהם. כשהופיע על הבמה פרצוף חדש, דבר שהיה נדיר למדי, עבר לחש בין ר"אשיי החספ מתיי הסיעות: "מי זה? מי זה?" זפרט אחר, שגם הוא העיד על הסגנון הא"חיד של בני כל הסיעות: בין עשרות הגו"ר

האם היין מוכן? המיץ שהפך ליין מוכנס לשם שימור לחביות ענק בנויות מעץ אלון היין "לנשום". חביות אלו נמצאות במחסנים תת־קרקעיים. שם הוא נשאר זמן מסוים, ה בתמונה: לאחר סיום תקופת השימור מוצא היין בצנורות מחביות האחסנה, מוזרם לאולמות

דרכו של ענב. הכורמים הביאו את ענביהם למחסני היקב (למטה) התהליך התעשייתי מתחיל. הענבים מוכנסים למסחטה גדולה המוציאה מהם את כל המיץ. המיץ נאגר בבהיכות מיוחדות, בנויות בסוף ורצופות זכוכית. מתחיל תהליך התסיסה הנעזר בשמרים המוכנסים אליה. משם מועבר המיץ לשימור בחביות (למעלה).

מבקר

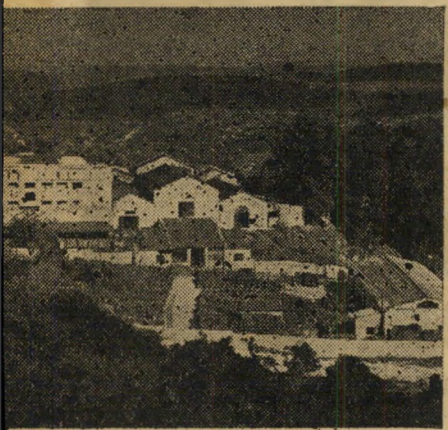

והירידות, נאחזו האכרים בצפורני היה זה הישג ניכר, כי למרות ארץ קלאסית, מבחינת האקלים, לתעשיית היין דורשת דוקא מסורת המסורת: סבלנות. ארבע שנים בשלים הענבים לתעשייה, וגם לחכות עוד זמן רב לשימור. אין שלא רבו הקופצים, או וגם היום, עין זו. עצם העובדה שרוב הכורמים הם בניהם ונכדיהם של כורמים, ושו אפילו מנהלי הפנקסים, נמצאים בט זה עשרות שנים, מוכיח את חשיבות בתעשייה מעין זו. וזה גם הסיבה עליות והירידות בחיי הכלכלה הסו

החל מ"ויקץ נח מיינו" (בראשית ס' כ"ד) עד "יין ישמח לב אנוש" (תהילים כ"ד ס"ו) תופש משקה זה מקום נכבד בתנ"ך. יש להניח שבאותם הימים הבעיה לא היתה מסובכת ביותר: לוקחים כמה אשכולות ענבים, חולצים את הנעליים, דורכים עליהם היטב ואת המיץ משהים בחביות ובכדים תקופה מסויימת והתוצאה היא יין תוסס. כיום, כמובן, העניין נראה מסובך יותר. יש יין ויש ליקר, יש שמפאן יבש או בורגון מקציף, שרי מתוק, וויסקי סקוטי או אירי. כן שונים השותים: החל מהאדון המכובד בעל שיער ה"שיבה והכרס המעוצלת היכול על ידי חוש הריח לקבוע את ההבדל בין שנת ייצור 1893 או 1894, הסנוב הצעיר היוודע למנות, בלי הפסקת נשימה, ארבעים מיני קוקטיילים שונים, וכלה בעמך השווה את היין ה"שולחני האדום והמתוק, נהנה ממנו.

למעשה כל השמות האלה אינם אלא מקצועיים או גאוגרפיים: ים, "יבש" פרושו משקה שכל יסודות הסוכר הוצאו ממנו, בראנדי אינו אלא יין רגיל שאחוז האלכוהול בו הוגבר, לעומת יין "טבעי" המכיל בדרך כלל מ"ג 15%-7 אלכוהול. מקומות כ"גון בורדו, שמפאן, שאבלי (צרפת), מצטיינים במסורת אקלים ויקבים המאפשרים גדול מיטב היין. היינות האלה משומרים זמן רב בחביות מיוחדות, לרוב מעץ אלון משובח, ודורשים טפול מקצועי רב. יוצא מכלל זה הוא השמפאן, שאינו אלא מוצר תעשייתי, אולם טיבו קשור בידיעה מקצועית יסודית של היצרן. **יין ומסורת.** היסטוריה קצרה של תעשיית היין בישראל מראה כי ברור את הקשר בין יין ומסורת. בשנת 1882 יסד הברון אדמונד דה רוטשילד את שני היקבים הגדולים בראשון לציון ובכרמלית עקב כדי לעזור לאכרים שיישב על אדמתו. משך עשרים שנה לא פסק מלתת את המיכתו הנדיבה עד אשר בשנת 1906 החליט למסור את היקבים לבני המושבות ראשון לציון, זכרון יעקב, גדרה, רחובות, בנימינה, גבעתיים, בתשלמה ועתלית. בעלי הכרמים באותן המושבות התאחדו לקואופרטיב בשם אגודת הכורמים המחזיק ביקבים גם כיום.

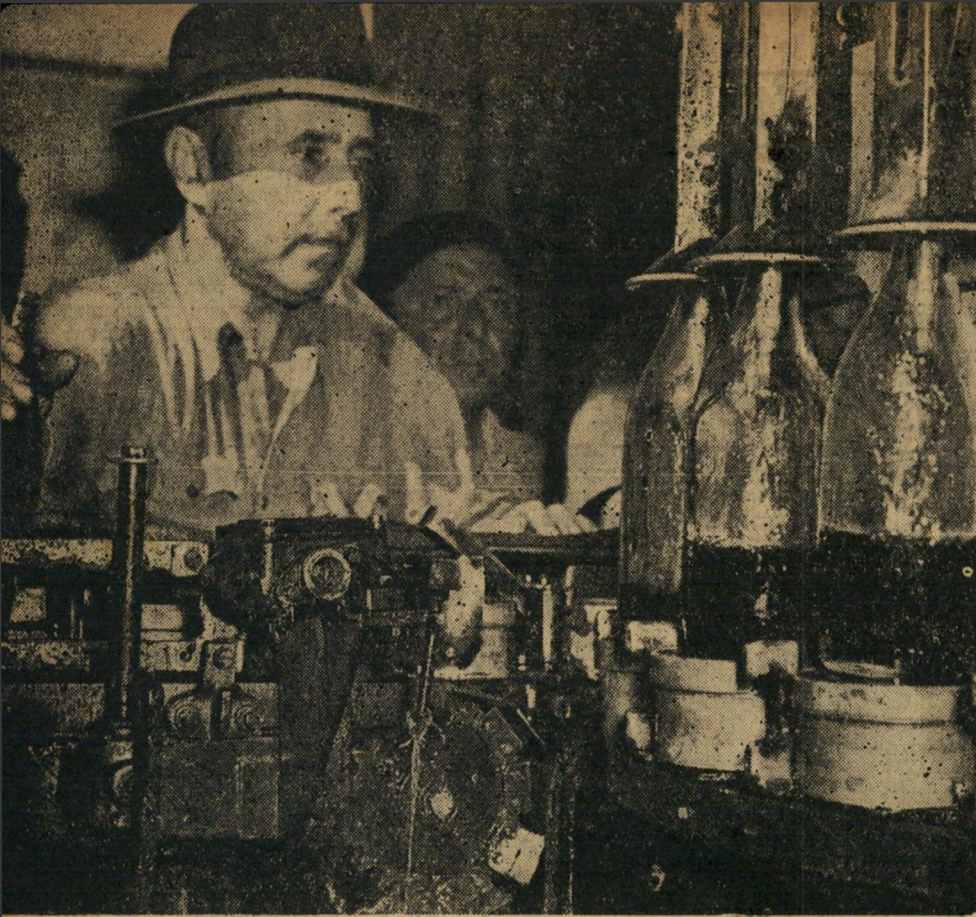
היה זה למעשה הנסיון הראשון לפעולה תעשייתית-חקלאית סרוואטיבית. ואמנם אותם הכורמים, אבותיהם של הכורמים של היום, לא הכיזבו את החקוקת שלהם בהם הברון. למרות העלויות

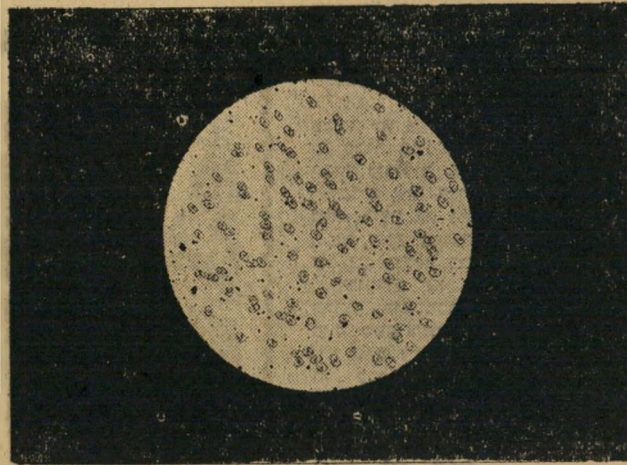
הנסיון התעשייתי הראשון. מראה כללי של יקב זה והיקב בראשון לציון נוסדו בשנת 1882 רוטשילד, היו הנסיון הראשון לתת פרנסה חז

יישוב, (כמו בשנות השלושים, כאל מים של כרמים נעקרו ובמקומם שהבטיחו רוחים קלים יותר), החזו כורמים מעמד. **האנציקלופדיה בריטניקה** יקבי ראשון לציון וזכרון יעקב הם חשוב בכלכלה הישראלית ומקור לה זר המתקבלות משלושים סניפים (לונדון, פריס, ג'ניבה, קופנהאגן, יורק, ריו־דז'נירו, בומביי, שנחאי היקבים הישראליים עומדים על מית בבוהה והשם כרמל מזרחי ידו שאפילו אדם החוקק מתיישראלית את המכלל בהסמכתו של החברה, ה

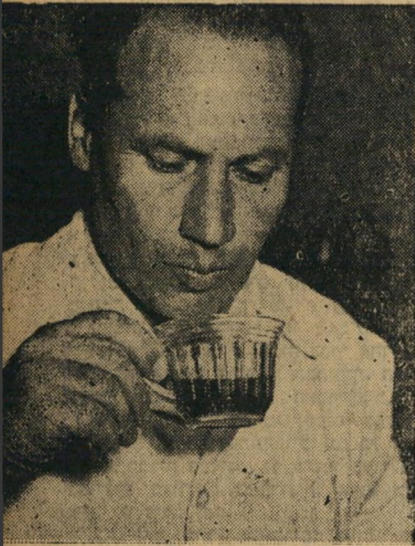

החיידיקים לעזרה. למעלה: מהנדס היקב במעבדתו. למטה: חיידיקים מיוחדים המוכנסים ליינ לגרום לתסימתו.

טובה, בהן יכול להתאם לטיבו. תעשייה הגדולים.

24 אלף בקבוקים ליום. לאחר הבדיקה מוכנס היין למכונת הענגק החדישה הרוחצת, בודקת, ממלאה מווסתת (מידת גובה מיין שחה בכל הבקבוקים) 24 אלף בקבוקים ליום. משך כל התהליך הארוך אין יד אדם נוגעת במשקה.

על חודרה של לשון. למרות הבדיקה המדע קיימת עדיין השיטה העתיקה של הטועם המקצועי. ביקב זכרון זהו תפקידו של המהנדס שפיר

בממלכת היין

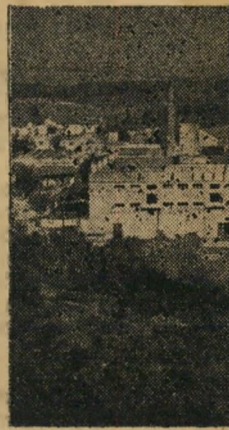
מומחים מחוץ לארץ מבקרים לעמים קרובות ביקבים כדי ללמד את התהליכים המקומיים. הי שנה, זו הפעם השניה, ביקשה האנציקלופדיה בריטניקה חתומת מקצועית ופרטים מסויימים על תהליך ייצור היין בישראל.

שלוש מאות המשפחות שאבותיהן חברי האי גודה הינן בעלות זכויות קואופרטיביות שחת ברכוש. אולם פרט לחברי האגודה, המחזיקים ב-17,000 דונם כרמים, קיימים עוד כורמים פרטיים, המחזיקים ב-4,000 דונם הנותרים, וזוהי תיהם של אלה הן שחת לאלה של חברי האגודה, פרט לזכויות הבעלות באינוונטרי, גם צורת ההגנה, חישובי הרוחים ובעיות אדמיניסטרטיביות אחרות המתעוררות בקשר לייצור, הן טפוסיטות לתעשייה בעלת מסורת: עם תחילת העונה, בחודשי הקיץ, מביאים מאות כורמים, חברי האי אגודה וכורמים פרטיים, את עני ביהם לשערי היקב, אולם פרט לרשום הכמות לא מובר על ענינים מסחריים כלל. מאות הי כורמים המתקלים דנים בענייני הם המקצועיים, מחליטים דעות נחת, הכל במתכונת מסורת כפרית עתיקה כדוגמת הכורמים בכל העולם. רק לאחר גמר הענינה, כאשר התבררו טופיט אפי שריוות השחק, מקבלים הכורמים מים מהנהלת היקב את תמורת עמלם.

למרות כל השמרנות המסורית, הסבועה בליבם של איכרים, נוכחו לפתע ששת חברי הנהלת האגודה, כולם כורמים וחתיקים ומנוסים, בגיל ממוצע של 60, כי השיטות הישנות של הנהלה ושיווק אינן מספיקות ויש שיש צורך בנישה מסחרית בקצב של המאה הקומית. כך נבחר לפני שנתיים ליושב ראש ההנהלה אדם צעיר ש אין בינו ולבין יין משומר ולא כלום: אמנון פיינברג, בן 40 ותיק וברסמכא בסדרים המסורכיים של גיהול קואופרטיבים, מנוסה בשלבי הביורוקרטיה הכמשלתית.

אמר פיינברג איש המסחר: "מסורת זה דבר טוב ויפה, אבל מסורת של כורמים אינה מספיקה, דרושה מסורת שניה, הפעם של ציבור השותפים, כי מה יותר חיוני מאשר הפיכת היין, הנוצר מפרי הארץ, למשקה הלאומי שלה?" אולם יש להניח שגם צעיר כמו פיינברג יצטרך לעמול קשות כדי לשבור מסורת שלישית, זו של שותי הגנוז בברינת ישראל.

כתעשייה. בראל היא יין, הרי מסרה לעם וות בטרם יש לרוב א, אפוא, משקעה מ של היום העובדים, האגודה של מסורת למרות הי של ה

ביקב הגדול בזכרון יעקב. ל ידי הברון אדמונד דה ית ותעשיית ליישוב

אלפי דוני פרדסים אותם ה שואלת, כיום גורם זות במטבע זות לאגודה דיסל, ניו (ד). ה בינלאר בעולם, כך ציוני מכיר מתחנך.

היין מוכן לשתיה. מהמכונה מועברים הבקבוקים לאולמות האריזה. בטרם תידבק התווית עובר כל בקבוק בדיקה חייטית עשירה

(המשך מעמוד 7)

את חברתו, על כל אניותיה, לחברת שהס. חברת שהם נודעה להצלה, הכתישה את העינין, בתוקף, אך הודתה שישנו משא ומתן על "צורה מסוימת של שותף פני" לה". כשצרו עליה העתונאים, נתקלו במ"כטים תמימים: שתי החברות הבטיחו זו לזו לבל למסור את סוד האבתן עד ליום ה' נישואים.

בחירות

מסע-צלב פרטי

נשיא ארצות-הברית קובע במידה רבה את גורל מדינת ישראל. הוא קובע, למע"ש, אם אורחיה יאכלו בשר, דג פילה או את הצלחת הריקה. בחירת הנשיא היתה צריכה, אפוא, לענין את הצבור הישראלי. אולם עובדה היא שבשבוע האחרון של המ"רץ ענינו אותו הבחירות פחות מאשר ה'נעשה במערכת בית-ליר. דחת הבחירות היתה מרוכזת בכמה נקודות מצומצמות. אחת הנקודות האלה היה העמוד הראשון של הארץ. בעמוד זה ניהל אריה גלבול, העתונאי הצעיר והממושקף המיצג את עת"רנו בניו-יורק, מעין מסע-צלב פרטי למען אייך איינהאור, מדי יום ביומו שפך את מרי שיחו על טרומן ועל סטיבנסון. הוא לא יכול היה לעשות זאת ביתר חריפות לו כתב למען הבוחרים בסן-אנטוניו, טקסאס.

דומה היה שמסע הצלב לא הועיל. יש-ראל, שאינה משתתפת בבחירות אף כי היא מחקרבת למעמד המדינה ה-51 (אחרי ה'ר' גולולו ואלסקה), היתה בוחרת בלי ספק בעדלי סטיבנסון, בדיק כמו בריטניה הג'דולה, צרפת ואיטליה — כולן מדינות ש'גיעים להן כוכבים בדגל ארצות-הברית.

למעשה, עברה דעת-הקהל בארצות ה'שיכות לגוש האמריקאי מהפכה קטנה ב'לושה החודשים האחרונים. תחילה נראה אייך כנשיא הרצוי, אדם מתון ושקול המכיר את העולם ואינו שש לקראת הרפתקאות. אך למאז עלה כוכבו של עדלי, שנתגלה כי אישיות מזהירה ואחראית ביותר, בעוד שאיך נראה יותר ויותר כאדם המוכן לצוד קולות קצרות נאופים הרפתקיים, איומי מלחמה כמעט גלויים ופשרה עם הפאשיסטיים-למחצה מסוגו של ג'וז מאקי-קארתי.

4: 5 למען אייך. היה צבור אחד ביש-ראל שחי השבוע כולו על הבחירות. היה זה צבור עובדי השגרירות האמריקאית. אנשים אלה אינם משתתפים בבחירות. בתיאוריה יכלו להשתתף (וכן גם כל אורחי ארצות-הברית כמדינה) לו נישמו בעוד מועד במדינות מגוריהם האחרונות. אולם כמעט איש לא עשה זאת.

בכל זאת בחרו העובדים, באופן בלתי רשמי, התוצאה: רוב מכריע למען עדלי סטיבנסון. בכל זאת, כאשר אירגנו מפעל של התערבות הדדית, היו הסכויים 5:4 לטובת אייך.

מיעוטים

שחט את הפרה!

זמן קצר לפני שחווה העבודה של עובדי נצרת עמד להסתיים, בסוף חודש ספטמבר, ניגשו נציגי הפועלים והעירייה למשא ומתן על חתימת חוזה חדש. מצד אחד עמדו 23 פועלי נקיין 18 פקידים, מאוגדים בקונגרס הפועלים העורביים (הקומוניסטי) ומצד שני 30 פקידים, מאוגדים בבית הפועלים הער'יים (ההסתדרותית).

דרישות העובדים: השוואת משכורתם ות'נאי עבודתם לאלה של עובדי שאר העיריות בארץ. כעבור ימים שש ויכתחים שחנה העירייה מכתב לקונגרס בו הביעה את הסכמתה העקרונית להביעה. אשר לשאלת המשכ'ר, הציר'עה, תישלח משלחת משותפת לשר הפנים האחראי לנציגים העירוינים בכל הארץ. אך במקום הודעה על הרכב המשלחת באה, כ'ע' בור ימים מספר, הודעה מי העירייה: ההסכם הקודם בטל. "אין הדבר בדינו", הסביר נציגה.

"הקומוניסטים הרגו..." לפני כשלו' שה שבועות הכריזו חברי הקונגרס על שבי'תה. מידי בוקר הוטעו 40 איש בלויית כני המשפחות. התישבנו בחצר בנין העירייה, בני ב'ידיהם שלטים. ה'עירייה שלחה להם מכתב, הודיעה כי אם לא יפסיקו את שביתתם ייחש'בו כמפוטרים. ה'מלה "מפוטרים" נמחקה ומ'עליה נכתבה, ככתב יד, המלה "מתפטרים". כעבור ימים אחדים הודיעה העירייה על חתימת הסכם חדש עם הפקידים, חברי הב'רית; תנאי עבודתם היו דומים לאלה של עובדי הממשלה. (לא של העירייות. כלומר,

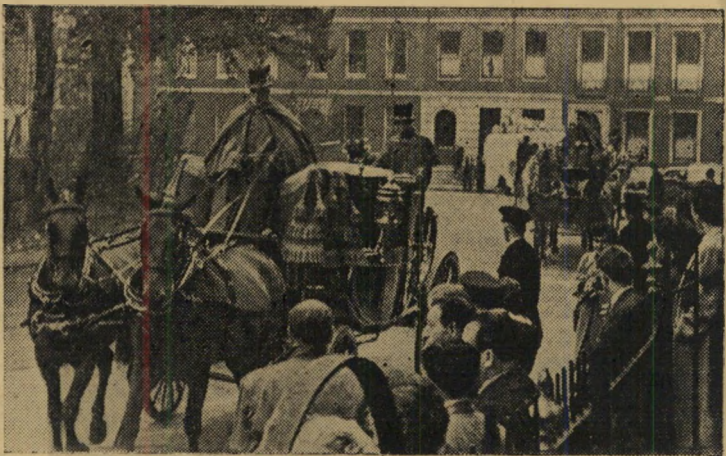
המשטרה שהופיעה עצרה לוטסי זריק באשמת הזמה. רובאים וזמנת גשר. הקשר בין מה שקרה בעילבון ומאורעות נצרת נראה כרוך למדי. יש פתגם ערבי האומר: אם נפלה הפרה, שחט ו' הסבירו אנשי המפלגה הק'ר' מוניסטיית. אנשי הבישוף שראו את יחסה העיון של המשטרה כלפינו בענין השביתה בנצרת מצאו כאן את ההודמנות להתקש' בחברינו.

למרות שלאחר הדקירות בנצרת התכנסו נכבדי העיר במשרד המושל הצבאי וביקשו לפרק את הקונגרס והמפלגה הקומוניסטיית, בתמרמר ח"כ אמיל חביבי הצעיר, איש ה'מפלגה הקומוניסטיית, לא באה שום תביעה דומה בקשר למעשי הצופים של הבישוף.

שגריר חדש, מירכבה נושנה

חברוש מגבעת. לברוש מכנסו פסים אפורים, נכנס אליהו אירת, עד כה ציר ישראל ליר הצר מוכת ברטניה, למירכבה העתיקה המוד' בילה אותו לטכס הגשת כתב האמנתו החדש כשגריר ישראל

ל בית החולים ומיד פשטה השמועה בעיר כי "הקומוניסטים הרגו שלושה פועלים". אותו לילה, לפנות בוקר, קרבו שני אלמונים לביתו של לוטסי זריק, מזכיר המפלגה הק'ר' מוניסטיית בכפר עילבון, 28 קילומטר מנצ'רה, שפכו דרך החלון בנויך, הבנון נתקל בנר קודש שעליו הבית נהגו להשאר ודלק בקביעות. הדלק הוצת מיד, הלהבה אחזה כשני צעירים שישנו מתחת לחלון. אחך מהם, דודנו הצעיר של בעל הבית, מת מיד, השני, אורח המשפחה, נכה קשה.

ככל אדם הגון

עד לשנתה ה-17 חייתה אמונה אמטניס זרה, שתורת-העניינים ונמוכות-הקומה, את חייה האפורים של בת כפר ערביה, חיכתה בהקנעה לגבר שיקחה מבית אביה. ישאה לאשה. משפחתה בחרה לה ארוס, שהיה מסוגל לשלם את המותר שהוטל עליו, בן למשפחה נוצריה כמשפחה. אולם הארוס יצא להילחם ביאגוד, לא חזר.

עם קרוב הקרבות לגוש-הלב ברחו בני משפחתה, השאירו אותה בידי אחי אביה, כי הייתה חולה בקדחת. הדוד נשבע למלא את חובתו לאחיו, לדאוג לבת כראוי. הוא עשה זאת בקפדנות כל כך רבה שאמונה נשארה בלתי-נשואה ובלתי-מאורסת, בגיל שכל שכנותיה כבר היו אמהות. אולם היא חיכתה לגורלה בהקנעה.

רומיאן ויוליה. הגורל בא בדמותו של איברהים עיראואי, ערבי צעיר שעבד אצל היהודים וסיגל לעצמו כמה מדרכיהם. הוא לא היסס לגשת אל אמונה, שענייה השחו'רות הסרדיו אותו בלילות. הצעירה, שמא'

שמועות מוגזמות. שנים מהנדקרים נש' לחזו הביתה, השלישי עודנו בטיפול.

סה כחי הרחוקות, לא יכלה לעמוד בפני הפיתוי של הגבר המאוהב בה. אולם איברהים לא יכול היה לשאת את אמונה לאשה: הוא היה מוסלמי. התהום בין הדתות הפרידה בין השניים לא פחות מאשר התהום בין משפחות רומיאן ויוליה. וכמו זוג גיבורי שיקספיר גבר הטבע על המסורת. התוצאה היתה שאמונה הרתה ל'לדת.

איברהים איבד עשתנותיו, לא ידע מה לעשות. הוא לא נשא את האובדו בסתר — כי לפי חוקי הארץ אין אפשרות לבני עדות שונות להינשא. תחת זה שמע לעצת מש'פחתו שסברה, בצדק, כי לטובת בריאותו מוטב לו להסתלק. הוא ברח לכפר עקברה, ליד צפת.

גרין למען הכבוד. ביום ג' גילתה עינו של הדוד שיש אמת בולטת בדברי הלעז של השכנים. הוא ידע שכדי לגאול את כבוד משפחתו ולהגשים את השבועה שנשבע לאחיו אחת הדרך לפניו: להרוג את הגבר שהמיט עליו קלון איום זה. אולם אמונה לא גילתה את הסוד, גם אחרי שספ'גה מכות הגונות, עד שקראה כי תברח מן הבית ולרועות אהובה, איברהים. דברים אלה הגדישו את הסאה, הדוד נטל גרין, רוצץ את גולגלתה במכה אוריה אחת בת ה-22 נמצאה ע'יי המשטרה בשלולית של דם, נטולת רוח חיים.

השוטרים לא היו נאלצים לרדוף אחרי הרוצח. הוא מסר את עצמו בשלוה אולימ'פית. כשהוא שם כרצח לא הניל עפ'ף. הוא ידע שלא עשה אלא את חובתו בעיני אלו-היו, ככל אדם הגון.

נוער

אכר אל אכר

משהחלה המלחמה הקרה בין מזרח ומערב, החלו אמריקאים רבים עומלים בעבודה חד'שה: הקמת חומת מגן מול התעמולה הק'ר' מוניסטיית.

ארצות הברית שלחו, והזמינו אליהן, אל-פי שליחים שתפקידם הרשמי המסויים היה רשום על גבי הניר בלבד: למעשה היתה כאן תנועת מגע רחבה שתפקידה לכבוש את לב אוזן המדינות הניתנות להצלה מצטרפניו של הדב הרוסי.

אחד מאלה הוא מועדון ה"4-H" (H, I, J, K) המאגד בתוכו את בניהם ובנותיהם של אכרי אר'בעים ושמונה המדינות, תורם במידה רבה להעלאת הרמה התרבותית, להפגת השיעוים הכפריים כשהחליט משרד החינוך האמריקאי לשלוח עשרים קבוצות נוער לעשרים מדינה בעולם, קיבלו גם צעירי המועדון ה-4-H שאלונים למילוי. בין השאלות שהיה עליהם להשיב: באיזו מדינה בחרו?

שלוש נערות ושני בחורים שרשמו את השם האקוטי "ישראל", זכו, לאחר מבחן מודקדק בביאוגרפיה, השכלה כללית, חקל'אות וכח שיכנוע, להשלח לארץ הקודש. בפ'רט אחד הקלו עליהם: לא היה צורך לדעת את שפת הארץ, כיון שבישראל יודעים אנ'גלית. הם הגיעו ללוד בסוף חודש יוני, החלו מיד בעבודה מעשית: חיו את חיי הקיבוץ, המושב, הכפר הישראליים, החליפו דעות, התווכחו.

חמשת האמריקאים הפכו במשך הזמן לצ'ברים מובהקים שדתם הנוצרית לא גרמה להם כל תקלות: "גם מראה פנינו דומה לזה של הצבור" חיכה ג'ין סמית, הגיירורקית בת העשרים ושלוש.

היכרותם עם כל סוגי ההתישבויות החק'לאיות בארץ גרמה בהכרח להבעת דעתו של כל אחד מהחמשייה על אופיין, בערב עזיבתם את הארץ ההכנסו בחדרם בלון מגול דוד בתל אביב, ענו אחד אחד על השאלה ה'עיקרית: איזה סוג התישבות במדינה עדיף מבחינת פרוין העבודה, ייטיב את המצב הכל'כלי — קיבוץ, מושב, מושב שיתופי, מר'שבה?

פגי דיל (21) מאילינוי, נדודה בראשה תמכה בכל מאודה במושב השיתופי, הוסיפה אחר כך: "שבחיות הקיבוץ הן הרעות ש'בעולם". ג'ואל אלס, ילידת קנטקי, הרי לייט מוסטס וירגיניה, ג'ין סמית, וארתור ריס בן העשרים ותשע מואשינגטון (המדינה) בחרו כולם במושב.

האחרון, המבוגר שבחבורה, חיין קמעה, התקשה למצוא דופי כלשהו בחקלאי הישרא'לי ("החומר האנושי מצויין"), שיבת את הרמה התרבותית הגבוהה של הקיבוצים, את ציודם המודרני, את הסתגלות החברים לקרקע, את דבקותם באידיאלים בהם הם דוג'לים, אך הטיח אשמות בחינוך ההרסני, לדע'

Heads, Hands, Heart, Health. *

בכוח במקום עבודתם העדינה יותר של חלק מחבריו למקצוע. בין שנתו התשיעית לשנתו התשע עשרה, נידון עשרות פעמים, כילה את זמנו בין בריחה לבריחה בתוך כתלי בתי המעצר לעבריינים צעירים, בשני תיים האחרונות בבתי הסוהר הרגילים. את בריחותיו ביצע בדרכים השמרניות כגון בריחה מכלא גפת הדרום בתל-אביב אשת"ס, כאשר עשה חור בקיר חדרו, וכן בדרכים מקוריות משלו — בליעת מזלגות וסי-

גבר נוסף. ברגע שווה המונית נטש האלמוני שיסב לצדה את חברתו, שלח את ידו אל רבקה, החל ללספה. כשביקשה ממנו להפסיק, הגביר את פעילותו, בהסכמתה השקטה של בת זוגו וללא כל תגובה מצד שאר נוסעי המונית. רבקה קראה לנהג לעצור, לא נענתה. מאהבה הכלתיקראו לחש לה בחיך שיעצרו עוד מעט. בחוף הרחצה שכבתיים נעצרה המונית,

מיד בהריגת סמך-טוב, טען שכדור נפלט מ"רובהו הטעון בשעת קטטה שפרצה ביניהם. בכסף שהיה בכיס המנוח לא נגע. כשהודיעו לו אנשי המשטרה שיובא לזהוי בחזרה, בקש למסור עוד הודאה, ספר שלקח את הכסף, מסר פרטים על דרך הבזבוז (בכיסו נמצאו בשעת המעצר 12.430 לירות בלבד). בחזרה נודמן בחור המעצר עם חברו למש"חק הקלפים, צרף גם את הפרט הזה להודאה. בחקירה המוקדמת בבית משפט השלום בתל-אביב, התנהג צ'פניק כאדם מן היישוב, טרם לדבר בטרם ימנו לו סניגור. השופט החוקר, ד"ר משה חלדמן, הכיר בוכותו, מינה את עורך הדין אריה ארזי להגן עליו. העביר את משפטו לבית המשפט המחוזי. סעיף האשמה היה 14(ג), "רצח מתוך כוונה תחילה ובדם קר". ספקיהדין הנדרש על ידי הקטיגוריה — מות.

ואו יצא הנאשם לפתע מדעתו, הטיח ראשו בקיר, לא הבין את דברי הסוהרים, המשיך בהתנהגותו המשונה בבית-המשפט, אולם פעמים אחדות הראה סמני הבנה. כשטען סניגורו שאין הוא יכול לבוא במגע עם שולי חו השוכב מתחת לספסל, איננו מבין את המתרחש, עבר צ'פניק מיד ממצב של ישיבה על הרצפה לשכיבה. ד"ר שלמה קולצ'ר, פסיכיאטר מבית החולים הממשלתי לחולי רוח בעכו שנקרא להיעיד על ידי הסניגורה ספק, כי הנאשם שפוי בדעתו. "הוא מתנהג כפי שאדם בריא חושב שמשוגע צריך להתייחס אליו", הודיע, הוסיף: "צ'פניק אחראי לי מעשיו".

מוסר

עקומת העבירות המיניות עלתה עליה מסחררת מאז קום המדינה. הגיעה מ"63 מקרים ב-1948 ל-322 ב-1951 ולאחר מסי פו בדיוק ב-1952. שנת העליה הגדולה, 1949, היתה גם שנת עליה רבתי במספר עבירות המין — 270 מקרים שהם יותר מפי 4 מאשר בשנה הקודמת (שאמנם היתה שנת מלחמה). בשנים 51-1950 יוצבה רמות ה"ישוב בישראל, הגיע גם למצב "ציב בשטח זה. הסטטיסטיקה מראה שמרבית מעשים אלה נעשו בנקודות היישוב של העולים ה"חדשים ובני המעוטים, כגון רמלה, לוד, יפו ועכו. בישראל של שנת 1952 כמעט שאין עובר יום ללא עבירה מינית בין אם זה אונס, פיתוי נערה צעירה, או מעשה מגונה בגופו של ילד.

...

הבלש וקרבו

רות הבלונדית והחיננית, בת ה"19, יצאה מקולנוע צילי ביפו כיום הראשון, כשמת שבותיה נתונות לעלילת הסרט ההוליוודי ולבן זוגה, שהכירה מקרוב. כשהציע לה הא"חרון, חן ליקוק ארטיק ושיחה בטלה, ל"קצר את הדרך לביתה שבנווהה, לעבור דרך פרדס הנמצא בלב יפו. הסכימה רות, שה"יתה נתונה למצב הרוח הרומנטי שהשרה עליה הסרט.

טרם הספיק הזוג הצעיר לשבת תחת אחד העצים, כשנישאו אליהם צעיר מהודו, הציג עצמו כשומר חוש, דרש בעברית רה"ר שה בעלת הבית ארטיק רגונית את תעודות הונו שהתנהג בצורה לא מוסרית במקום צבורי. אחר שהודה, ציוה הבלש על בן זוגה של רות להסתלק, הזהירו שימנע ממעשים כ"לה בעתיד. בחזרה, שנבהל, מלא את הפ"קודה, הפקיר את נערתו בידי איש החוק. כשחזרו אליו עשתונותיו, הועיק את אנשי הסביבה שאף שמעו צעקות בוקעות מן הפר"דס. הללו מצאו את ה"בלש" וקרבו, אח"רו למנוע את מעשה האונס. המשטרה ש"הגיעה למקום אסרה מיד את נציגה המדומה, בקושי הצילה אותו ממשפט לניצן.

היה זה ערבי גבוה ויפה תואר, כבן 27, חושב יפו אשר סירב להמלט בעת המלחמה, העדיף לשבת בין היהודים, אך לא התערה בחברתם, נלאה לשבת שנים ארוכות ללא אשה.

מורקן במונית

רבקה התופרת, גבוהת הקומה ובעלת העי"נים החודרות, אינה צעירה כרות (בת 23), אינה מבקרת בפרדסים עם חשיכה. "אם בחור רוצה בי, עליו להתחתן אתי!" אומרת רבקה, שחונקה עליו בכרכי תרבות שמרנית בבית מסורתי בירושלים. כיום שני יצאה מבית חברתה בחסן בק ביפו, כשפניה לביתה שבנווהה. כפנת הרח"ב בות בוסטרוס והמלך גירב" הומין אותה והג"מונית לנסוע עמו "שרות", היא קיבלה את ההמנחה, ישיבה במונית ליד זוג ששוחח ב"חש בשפה שרבקה לא הבינה. ליד הנהג ישב

תו, הניתן מגיל רך והגורם להתרחקות הילד ממשפחתו, ממנה הוא עלול להפיק תכונות טובות. ארתור העלה על נס את השיטה הא"מריקאית, בה נוטלת משפחה לדידה חלקת אדמה, תולה בה את עתידה, הוסכת אותה לנכס יקר ויחיד העובר מאב לבנו. "הרבו כמושבים ותאכלו כפלים", האמ"ר, שלח ידיו למודותיו, קרץ לחבריו לארוז את חפציהם.

בעוד קבוצת הנוער מארצות הברית חוות לביתה לאחר שהם חלשים, מבלה בני עימים, לפי סכמה החליטין, תבורה ישראלית בת חמשה (ארבעה בחורים ונערה) כחת החקלאיות של ארצות הברית. חיי המשפחה העימים, שפע המון יעשו הרבה כדי לשכ"נע. היחיד שכנראה לא ישתכנע: הל ניומן, חבר קיבוץ בית אלפא, איש השומר הצעיר.

משפט

המשוגע לא היה משוגע

בית המשפט המחוזי בתל-אביב המ"מרוב כתבים וצלמי עיתונות, הקהל מלא את היציע עד אפס מקום. על דוכן השופטים ישב הנשיא ד"ר נתן בר-זכאי, בין שני השופטים המחוזיים שילה ובגדיון. מולם ניצב אליעזר ליבסון, סגן פרקליט המחוז, הוכיח את הנחת הקטיגוריה צעד אחר צעד, כשסניגור מתנגד לדבריו.

אך איש בקהל לא התרכו בדברי האשמה של אליעזר ליבסון, לא שם את לבו לח"קירת השופטים. עיני הכל היו מופנות אל תא הנאשמים. יושבו צעיר צהוב-שער ובעל עיני מתכת אפורות, לא הראה כל התחשבות בנוהג המשפטי המקובל, שכב מתחת לספ"סל, עמד מידי פעם על ראשו, שלח מבטים חטרי בינה לעבר האולם.

הכרי-מינן החזיק תנ"ך בידו. ספור המעשה החל כשנה קודם לכן כשביום גשום וקר, בשעה שלוש אחה"צ, נמצאה במטותו שבצריף, באשדוד, גופת שומר השדות אליהו סמך-טוב, כשחור כגודל אגרוף ברא"שו, ספר תנ"ך פתוח בידיו. חוקרי משטרה רחובות, שהגיעו למקום, חשדו מיד באברהם צ'פניק, צעיר שנתקבל כשומר לניסיון 11 יום קודם לכן. החשד נראה הולך בצהרי היום בפרדס, לבוש בגדי שבת, נעלם אחרי הרצח מן הסביבה. אתו נעלמו גם 153 ל"י רות שהיו בכיסו של המנוח; שומרי הס"ביבה העירו שצ'פניק ידע על המצאו של הכסף בכיס הנרצח.

השומר הצעיר שביום הקודם סעד על שולחנו של סמך-טוב כיוון שלא היתה פרו"טה בכיסו, נראה לפתע בבאר-שבע ובפתח תקוה, בחזרה ובגן-שמואל, מחלק משתקים לילדים, משאיר דמי שתיה לנהגי המונית של

נסים ארוסי, מוריץ עד יום ששי, לבו שייך לריטה

אתם נסע מעיר לעיר בניסיעה מיוחדת. כפר"דס תנה הפסיד 25 לירות במשחק קלפים, בחיפה ברכה פרוצה את הגורל ששלח לה לקוח נדיב-לב.

חברי קבוץ גן-שמואל שאצל אחת מבתות חברת הנוער במקום התארח צ'פניק. לא ראו בעין יפה את סורגותו, שלחוהו לזכרו. הוא שכר מונית, נסע ליר-מרדכי. אנשי יר-מרדכי שהודעות המשטרה על חשודה אחריה הגיעו אליהם, ניסו לתסו, אך הוא נמלט מידיהם. מפקד קבוץ ארו אסרו ביום המחרת, לא נענה לבקשת צ'פניק לשחררו, כי המשטרה הצבאית מחפשת אותו בעת עריקוה, הודיע לו שגם המשטרה האזרחית חשבונו עמו, הסגירו למשטרת רחובות. הודאה רודפת הודאה. החשוד הווה

ארט רוס, ג'אן סמית, חבר קיבוץ ופגי דייד כמשאבים החבר החמישי לא יסוכנע

כנינם, על מנת שיובא לבית החולים בו קלה הבריחה שבעיתים. באחד הלילות לפני שבועיים, ניסר ארו"סי את סורג בית השמש בכלא כפר יונה. נמלט בהשאירו פתח בו הסכיר שהיה עליו לראות את הסרט קרה זה בסרינדוד ואת הביביתו ריטה הייזרת, המשחקת בו (לדבריו התאהב בריטה מאז ראה אותה 6 פעמים בגילדה).

משוגע למשטרה על ההתפרצות שבוצעה לאור היום בדירת ברוס מקדינאל, הממונה על העניקה האמריקאית בהרצליה, זיהתה את צורת העבודה של ארוסי, מצאה חולצה אמריקאית צבעונית, מאלה האתובות עליו, שלא הספיק לקחתה, גילתה אף את טביעות אצבעותיו בדירה. מחלקת החקירות ידעה ה"יכן עליה לחפשו. למחרת היום צלצל ארוסי למשטרת נתניה, הודיע שיחזור ביום ששי לכלא. סגר מיד את הטלפון לבל ידעו מאין צלצל, לא ידע שהמשטרה נמצאת בעקבו"תיו.

עולים מחדש באו. בשבוע שעבר הועברה קבוצת עולי עירק ממעברה בשומ"רון למעברת רמת השרון ליד הרצליה. העיר לים גילו מרץ רב, התרוצצו במחנה, שוחחו עם ירירי בערבית רהטה ובעברית רצועה. ביום ד' הופתעו ארוסי לפגוש בין העולים את מכירו הישן — סמל נסים ציון ממח"לקת החקירות. כעבור שעות עזבו ה"עולים" את המחנה. אתם היה האסיר הבורח. ארוסי נשבר בקלות, הוביל את המש"טרה אל צורף כצפון העיר, שקנה בפרוטות את התכשיטים היקרים, אשר ערכם הגיע לכ"1000 לירות. כאשר הגידו לו ממי גנב, פרץ בכבי, בקש שיביאיהו אל מקדינאל כדי שיתנצל בפניו. "בחי שלא הייתי גונב ממנו, אלו ידעתי מיהו" אמר ארוסי. לדעתו של מפקח ראשון אהוד ספורטה, המטפל בארוסי בעשר השנים האחרונות, אפשר להאמינן לדבריו.

נוסעיה ירדו בנחת, השאירו את רבקה ואת בן זוגה שלא-מרצון. זה הודיע לה גלויות שיאנסה, יעץ לה לא להתנגד מן יכולץ לה. כשהתנגדה בכל זאת, סטר לה על לחייה, הפילה על המושב האחורי, אנסה בכח, בקרעו את בגדיה מעליה.

בשעת חילוף משמרות כאשר ירד האנס הראשון ועמד להכנס נהג המונית, נמלטה רבקה, בהשאירה קרעים מבגדיה בכמונית. החבורה לא רדפה אחריה.

היא הססה אם לספר על המקרה למשטרה או לשומר את חרפתה לעצמה. אך לאמה ה"י זה דעה תקיפה: "בחורים אלה בודאי ער"שים ואת לכל הבחורות ויש לתפוס אותם!" על סמך תאורה נתפס אלי חון, נמוך הקומה ורחב הגרם, ואתו שאר נוסעי המונית. תמה שוטר במסדרוני בית משפט השלום, אליו הובא הנאשם לחקירה מוקדמת בדלתיים סגורות, בראותו את סוגנה, הצעירה היפה שהיתה, לדבריו המשטרה, השכנה במונית, ושנקראה להיעיד: מדוע היה צריך לאנוס אשה עוברת אורח כשנערה זו ישיבה במכונית משך כל הזמן?"

סיכס הפרשה בעצב ציון משטרה ממחלקת החקירות הפליליות: "יש בבעיה זו יותר מן הנראה על השטח. אין האשם רק באנשים בודדים. קיימת בעיה חברתית: מפני שילדות הארץ אינן מתחברות עם עולים חדשים או ערבים מחפשים להם אחדים מאלה פורקן כמעשי פשע."

פשעים

הגנב לא ידע

נסים בן-יצחק ארוסי, ליד תל-אביב, שחור השיער והעינים לא בטל את ימי ילדותו לריק, החל בקאריירה הפלילית שלו בגיל 17. בן ה"פ שנשאר ללא פקוח מחמת גרו"שי הוריו, גנב יונינם ותרגולות מלולים בפרברי תל-אביב, פירות ומעות קטנות מ"סלי עקרות בית ובגדי פועלים. דברי התוכחה של שופט הנוער, אליו הובא נסים הצעיר מדי פעם בפעם, לא השאירו עליו כל רו"שם. התרשם יותר מן הסכיבה אליה נק"לע — חבורת נערים בני גילו שעסקו ב"עבירות דומות. בית-המעצר לעבריינים צע"רים השאיר עליו את אותותיו: בין כת"ליו השתלם הילד הרך, למד את המקצוע. בגיל 13 עבר נסים למקצוע מכובד יר"תר, החל עוסק בהתפרצויות לבתים פר"טיים ולחנויות, בגניבת מכוניות ואופנו"י עיפ. מרחב תל-אביב נראה לו קטן, העביר את פעולתו לרחובות ולראשון-לציון, לר"מתגן ולחיפה. את השלל היה מוכר בתל"אביב ובירושלים. נסים, אלים הגוף וכבד המחשבה, פיתח לעצמו שיטה מיוחדת הבנויה על שמוש יתר

הארץ

מר י. רפאל ראש מחלת העליה של הסוכנות... (ידיעות אחרונות) יהודית תרגן, ירושלים ושל המדינה... * הבחירות למועצה של איגוד פועלי דפוס לתל-אביב מתקיימות היום ובהן משתתפות ארבע רשימות: מפא"י — א, מפ"ם — מ, העובד הציני — פ... (הארץ) יורם כהנא, רמת-גן ומה האחרים?

ישראל

באחד יחזיקו

אופייני לתעשייה שמעט איננה קיימת בישראל, תעשיית הסרטים, שעובדיה יהיו מפורדים ומפוזרים, שלא כעובדי שאר המקצועות המחזיקים את עצמם ומלאכתם באגרו דים מיוחדים. מצב זה גרם לכך שכאשר הגיעו לארץ מסרטים מן החוץ הביאו אתם כמעט יחידות הסרטה שלמות, דבר שאינו נהוג בארצות אחרות בהן היו נאלצים להעסיק חלק ניכר של עובדים מקומיים.

לעתים עשו מסרטי חוץ גיטסה, מינו "עוזרי במאים", "עוזרי צלמים" מבני הארץ, כדי לא לפגוע ברגשות המקומיים. אולם תפקידם של בעלי השמות המפוצצים הללו הצטמצם לרוב לא ביציקת מים על ידי הבימאי מחוץ לארץ, אלא בהגשת מים קרים לשחקניו.

איגוד מקצועי חזק היה מאלץ את אנשי ההסרטה הוריים להעסיק עוזרי צילום כעוד רי במאים וסבלים כסבלים. פרט לזה היה מסדיר את הכניסה למקצוע, דרגות תשלום מקומיות, מגן על האינטרסים של העובדים אצל המפיקים המקומיים, שרובם בעלי עמדה כלכלית ואמנותית מאד מפקפקת.

לידים נאמנות. חדשים ארוכים נמשך המשא ומתן עם ההסתדרות הכללית לארגון סקציה מתאימה. ההסתדרות הסכימה להכליל את אנשי ההסרטה בענף עובדי המתכת דוקא. סידור זה לא נשא חן, והחליטו המסרטיים להקים איגוד עצמאי שאסיפתו הכללית הראשונה תתקיים בחודש הבא. אמר אחד מחברי הוועד הומני, הכולל צלמים, במאים, עובדים טכניים: "אם האיגוד באמת יאחד בקרבנו את כל עובדי ההסרטה בארץ, יוכר על ידי הממשלה, תעבור השליטה על המקצוע מידיהם של אנשי יחידת הקשר לעתונות שאין לה מושג בהסרטה, לידים נאמנות ומנוסות".

טוב הוא טוב ורע הוא רע

מאות האנשים שנאספו באחד מימי השבוע שעבר באולם קולנוע מוגרבי בתל-אביב כדי לשמוע את חוות דעתם של מומחים על הסרט הפלילי, לחוות בהתנצחות מרה בין שולליו למחייביו ראו מחזה מוזר. גם הקטיגור (יש ראל טרמו) גם הסניגור (ש. טובים*) הסיימו כי סרט פלילי טוב הוא טוב וסרט פלילי רע הוא רע. לעדים לא נותר אלא לאשר מסקנה הגיונית זו; כך עשו גם השופטים (שופט השלום יוסף בן-חנור, יוסף מילוא, בנימין תמוז).

נקודה העלולה להדאיג כל בעל טעם טוב היה הסעיף ב"פסק-הדין" הדרוש מן המועצה לביקורת סרטים ומחזות שליד משרד הפנים (הצנזורה) להרבות בפסילת סרטים פליליים "לא טובים". גוף זה שהיה מיוצג במשפט על ידי קצין משטרה לשעבר שלא הראה סימנים של בקיאות קולנועית או טעם טוב, ואשר שאר חבריו הם אנשים בעלי התימ"ר וריות אמנותיות, נוטל לעצמו מפעם לפעם סמכויות רחבות יותר, מהווה סכנה חמורה

* שמו הספרותי של טוביה שלונסקי, משורר צעיר וקרובו של אברהם.

מה שם היצירות?

- 1) בוצעה לראשונה בראשית המאה השמונה-עשרה. הוזמנה אצל המחבר הגרמני, על ידי מלך אנגליה,
- 2) חוברת על ידי מחבר סימני פוניות פורה ביותר, הסתיימה בציורה מפורית למדי: אחד אחד הפסיקו נגנים את נגינתם, כבו את הנר שליד עמוד-התווים, עזבו את הבמה, עליה, נותרו, לבסוף, שני כנרים בלבד.
- 3) נתחברה על ידי אחד מענקי המוסיקה שהקדישה בומן הכתיבה לנפוליאון. המחבר התאכזב אחר כך מהקיסר, מחק את ההקדשה.
- 4) מחבר אמריקאי צעיר, כתבה לפסנתר ותזמורת, תוך שלשה שבועות, לפי הזמנתו של פול וייטמן, המנצח שהזדיר את הגיון האולמות הקונצרטים באמריקה.
- 5) נוצרה על ידי פרנקופייב, כי נסיון לחבר תווים בסגנונו של מורצרט.
- 6) שתיהן - מחבריהן רוסיים -

ריאציה. דמותו שונה - מבלי לגלות את דמותו, שם היצירה הוא... **רשום את השאלות, גזור את הרישום ושמוך עליו עד גמר סידרה זו של ארבעה חידורי נים בין הפותרים נכונה יוגרדו שני כרטיסים מינוי של התזמורת הישראלית - אחד הנם ואחד במחירי.**

רק במקרים מסוימים, קבע בית הדין, רשאית הצנזורה להתערב, לאסור הצגת סרטים. כאן חלק אחד השופטים על דעת ה"רוב, העיר: "אין דרך בינים; או שקיימת צנזורה או שאיננה קיימת". כל העניין התעורר בקשר לסרט הנט של רוברטו רוסליני, שנאסר בהצגה בניו יורק בהשפעת חוגים קטוליים, כפוגע ברגשות דתיים. מפין הסרט עירער על מעשה השל"טנות, הביא את הבעיה בבית הדין העליון פתח בזה דף חדש ביחסים בין הצנזורה ואר"מנות הקולנוע.

סרטים

"הלא עד אפס מקום" זוג צעיר קארי גראנט, בסטי דרייק הריים לשלשה ילדים, מחליט להרחיב את חוג המשפחה, לצרף אליהם ילדים נוספים. מאור מצים. התוספת הראשונה היא ג'יין, ילדה בת 13 העומדת על סף העבריינות. אולם עד מהרה מתברר לאם המשפחה שמצבה זה של ג'יין נעוץ בתסביך נחיתות, אותה היא

מרפאה על ידי הושבת ג'יין ליד תינוק, סיי דור מחדש של תסרוקתה, מציאת נער מתאים כבן זוג לה.

גימניג'ון הוא הקורבן הבא המגיע אל המשפחה. ברנש מחוצף, גס רוח, בער, הרי-סני. אותו מרפאים על ידי זה שעושים או-תו צופה למופת, הזוכה באות הצטיינות מיוחדת, נושא גאום בזכות היתרון של בחיר רת הורים חופשית.

בעיני הצופה הישראלי מכיל הסרט רג-עים אחדים של הומור, הרבה תמונות שי-תבאנה אותו במבוכה עקב המנה הגרושה של רגשות, האופיינית לסרטים הוליברדיים.

"קים" סיפוריו של רודיארד קיפלינג (1865 - 1936) אודות כובשי הקיסרות הבריטית, בניה ומרחיביה בהם מודגשת עליונות הג'י-זע' הלבן, מתאימים מאד לעבוד קולנועי בגלל אופים הצבאי, שפע ההרפתקאות, הדי-מיות האקזוטיות.

קים הוא ספור אודות נער (דין סטוקוואל) בנו היתום של חייל בריטי, המגודל כהוריו. גבורו הוא סוחר סוסים אדום זקן, מחבור עלי (ארול פלין). מחבוב הוא בשורת ה-מודיעין הבריטי, והוא נעזר על ידי קים. השנים מסתכנים בהרפתקת רגול שמעור רבים בה סוכנים רוסיים אשר באו לעורר את שבטי הספר למרד, יוצאים מנצחים ל-אחר התפוכות רבות.

סרט כזה היה ראוי לביום מהיר מקצב, למשחק תוסס. אולם מפיקיו נתנו לו לבוש אחר לחלוטין: מהודר, צבעוני אך יחד עם זאת גם מתון ומיושב יתר על המידה, כבד ראש. גישה כזאת לנושא כזה איננה נכונה, והסרט סובל בהתאם.

"אשה ערלת לב"

בטי דייבס היא אחת השחקניות שמוזלך להן להופיע בסרטים מלוטשים רבים, אך ריקים מתוכן. משחקת היה תמיד משו-בח; תמיד נעים לראות את בצועה המחור-שב, המלאכותי, המדויק מבחינה טכנית, ה-גם שאינו עמוק. באשה ערלת לב, כמו ב-סרטים רבים שלה, היא מופיעה כאשה ער-לת לב, גויס רמזי, עקרת בית בעלת בעל עשיר (בארי סאליבן) ואם לשתי בנות. היא חושבת עצמה למאושרת, נדהמת כאשר, ערב אחד, דורש ממנה הבעל גט. זכרונה מרחף על פני חיי הנישואין שלה בעבר. בהם נעוצה סיבת הגט. לאחר מעשי שיעלות ותרמיה, בהם היא מנסה לסבך את בעלה, מתברר לה כמה היא אומללה, חוזרת אליו. הסוף עקוב מדמעות חרטה.

בקצרה

תחטפני יקירי. קליפטון חב ואן פרנז' סיס בקומדיה קלילה, אודות נערה המנסה להנשא בניגוד לרצון אביה. היא מצליחה; הסרט לא.

משפט צדק. חבר מושבעים מנסה לשוא, לחרוץ משפט צדק על רופאה שרצחה מתוך רחמים את ילדה החולה. אחד מטובי הס-רטים הבעייתיים של העונה.

העולם הזה ממליץ על: משפט צדק

הפנתים בעולם ההוא

על מחנה הילדים הפכו בעזרת הסם את בני-הדלואים לבני-אדם. הקרב היה קצר ומכריע. בני-האדם החדשים, בפיקודם של מוסקה וטוטו, נערכו להגנה, השופיעו שליחי הספגנות, נתקלו במטר של אנטרפי, שרוסס לקראתם באלפי מרסטים, ההשמדה היתה כללית.

אפריקה: מוות לאיש הלבן

יפהפה, בעל זקן איטלקי, יומו קניאטא, המכונה "החנית הלוהטת". קניאטא למד באנגליה את מדע האנטרופולוגיה (תורת מוצא האדם ומפעלו). הוא הגיע לרמה בינלאומית, וזכה לכך שגדול המלומדים של מדע זה, הפרופסור מלי זובסקי, כתב הקדמה לספרו מוזר הר קניה.

קניאטא חזר לארצו כשרעיון מסוכן מאד בראשו: הרעיון שאין הבדל בין עור לבן ועור שחור. עלה על דעתו ש"שלושה מיליון בני הארץ זכאים לשלטון בארצם יותר מאשר קומץ המהגרים הלבנים. הוא עזר לייסד את איחוד האפריקאים של קניה. להפכו למפלגה הגדולה ביותר במדינה. לו היתה קניה ארץ דמוקרטית, היה קניאטא מגיע לשלטון. ממנה ממשלה שחורה, וכזאת היה העניין מסתיים.

אולם קניה היא מושבה וארץ-חסות. יש בה משהו הדומה לפרלמנט, אולם בפרלמנט זה יושבים פקידים פריטיים מתורנים ובחרי המתיישבים הלבנים, פחות מתונים. פעולתו של קניאטא לא מצאה חן בעיני אלו. הם הגיעו למסקנה שיש לעשות משהו כדי לשים קץ להפצת רעיונות מסוכנים.

סכין בגב בתולה

מאז מאו מהו? יליד הגהי נום, אומרים המתיישבים. בלוף, אומרים השחורים, ובני בריתם באירופה.

בעתונות הלבנה בכל רחבי העולם החלו מופיעים סיפורים וזוועתיים. בתולה בריטית זקנה נדקרה בגב, מנהיג שבט שחור ששיחף פעולה עם הבריטים נורה ונהרג. במקומות נסתרים נפגשים כושים ערוי מים, מורחים את עצמם בדם, נשבעים על עיני תיש מת לא לשקוט ולא לנוח עד אשר יירצח האיש הלבן האחרון ב"יבשת השחורה. הסיפורים נדו מעתוני קניה לעתוני לונדון, דרך מלונדון לניו-יורק, מניו-יורק לעתוני תל-אביב. הם סמרו את השערות על ראשו של כל איש לבן הגוף, במידה שלא נשרו מרוב אימה.

בחסות השמועות החל פועל המנגנון הידוע למדי לתושבי ישראל שהגיעו בשעתו לקניה כאורחים בעל כורחם: מצב חרוב, תקנות הגנה, איסור עתונים, מאסר מנהיגים. בין השאר נאסר גם יומו קניאטא, אף כי גינה בפומבי מעשי אלימות. הודות למאומא הצ'ליחו המתיישבים לשחק את איחוד האפריקאים שדרש את שינוי החוקה.

זאת בדיוק היתה המטרה, טוענים ידידי השחורים. אומרים הם: מאומא אינו קיים כלל, או אינו אלא אגודה קטנטנה חסרת חשיבות. מעשי אלימות קרי תמיד בקניה, כמו בכל מקום אחר בעולם. הם גברו, אולי, עקב הצפיפות האיומה באיזורים הסגורים ש"נועדו לשחורים, אשר עודף בנייהם נאלץ לבוא העירה, לא מצא שם מקור פרנסה. אולם העתונות הסנציונית הלבנה ניפחה מעשים אלה בכוחה כדי למנוע תעמולה חוקית לשנוי המצב הסוציאלי והלאומי של השחורים. רמז דק שהמאומא אינו נעזר על ידי קומוניסטים, שליחים אישיים של סטאלין שהפכו מכשפים, עזר גם הוא למטרה זו.

בן שבט באזור סנור בקניה
מאז מאו מהו?

מאילת עד נאירובי

מדינת ישראל אינה יכולה להישאר אידישה למהפכה הגולה של האיש השחור. המרחק בין אילת לנאירובי אינו גדול מן המרחק בין תל-אביב ללונדון. השוקים הגדולים והמרי-הגלם של היבשת האפריקאית מהווים עורף טבעי למשק הישראלי. הפער לות הקטנות של היום — הבשר המובא על ידי איש-החרות יעקב מרידור מחבש, העצים המובאים מן הקונגו למפעל הדיקטים של משק אפיקים — אינן אלא התחלה. יחס ישראל באו"ם למלחמת-השיתרוך האפריקאית תקבע במידה רבה את יחס האיש השחור והחום למדינה בעתיד. הבית הלאומי היהודי באוגנדה, הארץ השכנה לקניה. הציר נים לא קיבלו הצעה זו. הגרו לארץ-ישראל, התנגשו עם בן-הארץ הערבי והשיגו את עצמאותם אחרי מאבק קשה. תהיה זאת תעודת עניות להם אם ישתמשו בעצמאות זו, ובזכויות הבינלאומיות הנובעות ממנה, כדי לסייע למשעבדי הגזעים בארצות אחרות.

לבנים, שהיו מעוניינים בדיכוי ארבעה מיליון שחורים. **אפריקה הדרומית**, תנועת השתנגדות ההמונית הראשונה של הגזע השחור, ומאמצו הגדול הראשון לפעול כאומה אמיתית, השיג הצלחה מפתיעה. המהדורת כיום בכל פינות היבשת. התנועה, אשר הממשלה הגזענית של הכומר דניאל מאלאן (הטוטס הזה 775) ניסתה ללעוג לה, הלכה וגברה על אף אמצעי טירור ממשלתיים. למעלה מ-5000 שחורים, הודים ובני-העירובת כבר נאסרו על הפרה חסרת-אלימות של חוקי ההבדלה הגזעיים, ואלפי מתנדבים נוספים מחכים בסבלנות לתורם למלא את בתי-הסוהר.

עבדים שחורים. שיניים לבנות

אולם לא מפרי-החוק הדרום-אפריקאי, לא ראשה-הממשלה השחור בחוף-הזהב ולא הטרוריסט המוסלמי בטוניס הצליחו להטיל לחללה צוננת בלב הגזע הלבן בכל פינות תבל, כמו בניה-שבטים הנחותים המתגוררים מול פיסגותיו המכוסות שלג של הרקניה.

עד שהחל המרוץ הגדול בין האימפריות הלבנות בסוף

ביונגלים, בשדות, במיכרות ובבתי-החרושת הידהר ה"קול האימתני של התוף האפריקאי. לא היה זה עוד התוף הפרימיטיבי של עובדי האלילים, שהסתערו בחגיגות עץ על מכוונת היריה של האיש הלבן. היה זה תוף שקט יותר, תרבותי יותר — ומסוכן פי אלף, התוף של 175,000,000 בני-אדם, שחורים כפחם או חומים כצבע השוקולדה, מונהגים בידי אישים שלמדו באוניברסיטאות אירופיות את מילת-הקסם הרות.

המסורות קרת-חדת, שהתחרתה פעם עם רומא על הי שלטון בעולם, ועד כף התקופה הטובה, שהפך כף היאוש השחור לבן-הארץ, על פני 452 מיליון קמ"מ, בשטח שיכול היה לכלול את מדינת ישראל 22,000 פעם, התעוררו בלב בן-הארץ רגשות שלא היו לו כדוגמתם מאז עזרו שחורי-עור לייסד ליד שפך הנילוס את התרבות הראשונה בתולדות האנושות.

היבשת, שהיא אולי העשירה בכדור הארץ, מאכנסת כיום את גזעו המדוכא ביותר. בורות, וזוהמה, חולי, אישיות ועוני ממאיר היו נחלתו, לא משך מאות כי אם משך אלפי שנים. כך ראה אותו ברטולר מאוס דיאו, הימאי הפורטוגלי שהיה האיש הלבן הראשון ש"הגיע אל החוף הדרומי של היבשת. כך ראה אותו האדם הלבן כיום. אולם שינוי אחד גדול חל בינתיים: האדם שחור ראה את האיש הלבן, הבין זו הפעם הראשונה את משמעותן של תרבות, של זכויות-האדם ושל חרות-הע"מים.

האדם הלבן בא לאפי

ריקה ברדיפתו אחרי הזהב, אדמה ועבדים. אולם הוא הביא עמו את הזרע לחורבן עצמו: פרו עץ הדעת. השנה נכבש הזרע כמעט בכל ארצות היבשת. היא עלולה להיכנסם להי"מ סזוריה השחורה כשנה החשובה ביותר מאז 1517, כה נתן מלך ספרד רשות חוקית לכל אחד מנתיניו להביא מאפריקה 12 עבדים לצרכיו הפרטיים. סתם בזאת רשמית את עונת העבדות הגדולה. שנת 1952 עלולה לסמא את נקודת המיפנה לחיפוף עברו.

הלאות דופק

המהפכה הגדולה לא פסחה, כמעט, על שום ארץ אפריקאית אחת. תוך שבועות ספורים רדפה ידיעה אחרי ידיעה, כהלמות דופק נחפזים המבשרים את התקרוב נקודת המשי-בר של המחלה.

הכבש

בשכס חגיגי הכריז החודש היילה סילאסיה, הקרי סר השחור, שתר העיניים ובי על הזקן המגודל, שהפך פעם סמל המצפון הגרוף בבקשו צדק בחצרות אירופה, כי של-טון האיש השחור חזר לארית-ריאה, תוצעת תוף בדרום

ים-סוף, שהיתה פעם שייכת לחבש. עברה לרשות העותומנים התורכיים עד שנחטפה על ידי הבוש האירופאי (האיטלקי) ב-1890. אריתריאה צורפה, לפי החלטת או"ם, כמדינה אוטונומית לפדרציה חדשה, תחת הכתר החבשי.

סודאן. אחרי שבן-סודאן כהה-העור, מוחמד ג'יבה, חיר לל במצרים מהפכה שסופה עוד לא נראה לעין, הסכים ל"שיתרוך סודאן מעול המצרים כדי לאפשר את שיתרוכה מעול האנגלים. החורש הגיע לידו הסכם עם אל-מאהדי. הסכם זה מסלק את התירוץ לשלטון הבריטי בארץ האדירה: ש"תאווה-היבוש המצרית מצריכה את הגנת אנגליה.

טוניס ומארוקו. הגוש המלוכני של נציגי הארצות האסיאתיות והאפריקאיות, (הכולל את כל נציגי העמים הערביים, כשמדינה אסיאתית אחת ויחודה, ישראל, נמנעה מ"להצטרף אליו). עבר להתקפה רבתית על שלטון הצרפתים ברצועת החוף הארוכה. הצליח להעמיד בפני האמריקאים, המכריעים באו"ם, את הברירה: לנטוש את הצרפתים כדי לשחרר את עמי אפריקה, או לתמוך בצרפתים ולהפוך את סטאלין לבעל-החסות היחיד על לוחם-החרות האפריקאי.

חוף הזהב. הדימוגה הגדולה היחידה של העברה הר"רגתית (אף אמיתית) של השלטון מידי שלטון אימפריאליסטי ללבן לידו בני-הארץ השחורים מאירה ליבשת כולה. סוד היותו: לא קיימת בחוף הזהב אוכלוסייה של מתיישבים

אקרובטיקה שהצילו לפחות שלשה שערים בטוחים, מפלה מחפירה. חברו, אשר בלוט, רץ ימני, הוכיח ללא צל של ספק כי מקר מו בין אחד עשר הנבחרים, בעוד נציגה הישלישי של הפועל, דוד שוייצר, ישא ביום ד' על חולצתו את המספר: 2.

חיך שיע גלור שהשקיף בצער על ההזדמנויות הנוחות שלא נוצלו: "אני הייתי כבר בונה בית על יד השער".

אתלטיקה

המשטרה היא ספורטיבית

קהל מגוון, לבד אולי מכייסים, הכתיר את המאורע בשתי מילים: "יפה, אך משעמם". הספורטאים הלא צעירים ביותר, רצו, קפצו, זרקו, נתמכו בקריאות עידוד על ידי חבריהם לחירה, נשותיהם, וילדיהם; בי ימים רגילים הם שוטרים, ביום רביעי ש' עבר דרשו מהם להיות ספורטאים.

עקרון ידוע הוא בספורט כי משחקי כדור מושכים אליהם קהל, מלהיבים יור תר משאר הענפים. אך מארגני תחרויות אתלטיקה קלה רבים הוכיחו לא מכבר כי בתכנון טוב ומהיר, כשמקצועות המסלול והשדה עוברים לעיני הצופים ללא הפסקות ארוכות, אפשר לצוד את לב הקהל, לענינו האלימות השניה של המשטרה היו כל הגורמים מוכנים: מגרש נאה, קישוט למפות.

כדורגל

44 זוגות רגליים

מנה גדושה של כדורגל הוגשה השבת ל' חובבי הספורט כשעל מגרש "באסה" בי' פו שיחקו ארבעים וארבעת השחקנים הי טובים בארץ, עמדו תחת מכחזו הקסדני של איש אחד מתוך ששת אלפי הצופים. האיש: ארתור באר, מרכיבה הקבוצ של כל נבחרת ישראלית.

עקב התמודדות הקרובה עם כדורגלני אתונא באיצטר הרמתגני, לא נתעוררו ויכוחים על הרכב שורת החלוצים הישראליים, כמעט כולם משורות מכבי תל-אביב, הבעיה הסעם היתה: מי יגן על השער הי' תל-אביבי?

לאחר שלש שעות של ישיבה לא נוחה, קבע באר את ההרכב הסופי, נאלץ לעשות צעד שאינו מודעה בד כבוד עם מושגי הי' משחק ההוגן: הצבת משה (מוסי) ליטבק, שחקן מכבי רחובות, כמגן נבחרת תל-אביב, "באין ברירה..."

מכבי תל-אביב העתיק השבת את אופי משחק של הארלט גלוב טרוסט קבוצת הי' כדורסל הכושיט המהוללת: הבטחת הנצ' חוץ, עם סיום להטוטי, אלא שלמכבים לא

מה שאתה רואה

עם התקרב מועד הייצור במפעלנו החדש, אנו מכריזים על תחרות למציאת שם מתאים לתוצרת הראשונה שלנו — בירה משובחת. בבחירת השם נא להתחשב בסגולותיה המרוות והמזינות של הבירה ולדאוג לצלצול מתאים בעברית ולועזית כאחד.

פרס ראשון	—	100 ל"י
פרס שני		60 ל"י
פרס שלישי	—	40 ל"י

חבר השופטים: נציג העיר נתניה, בי"כ מבשלת שכר לאומית והעו"ד שלה. השמות שיבחרו ישארו זכותה היחידה של החברה לכל מטרה. הצעות בכתב ברור בציון השם והכתובת המדויקת נא לשלוח עד 16 בנובמבר 1952 במעטפה סגורה אל: "תחרות שמות", ת.ד. 2254, תל-אביב.

מבשלת שכר לאומית
נתניה

משיכת חבל ביום הספורט של המשטרה
סדר ורוח ספורטיבית

שופטים, תזמורת, שלל רב של ספורטאים. אך לוח הזמנים שנקבע על ידי המטה הכללי היה משעמם, לא הצליח להשחית לי מפעל אוירה ספורטיבית אמיתית.

קרב עז התחולל בין שני ספורטים שלא נפגשו יחדיו בשום מקצוע: ראובן הלמן, איש המטה הכללי וכבוד הגוף ואברהם ברייטפלד ממחוז תל אביב בן הארבעים ושנים. שניהם היו מועמדים לתואר הי' "ספורטאי הטוב על המגרש", ציטו בקוצר רוח להחליט הקצונה הגבוהה שפסקה לי טובת הלמן. גם במשטרה יש פרוטק' ציה, רטן אחד השוטרים, הוא יכול להיות אבא שלו ועדיין רץ כמו שר".

מקצועיות צעירה. רחש עבר כשהופי' עה קבוצת המטה הכללי במשיכת חבל, ככדה במאות קילו מיריבתה. בסיס האמונים. אך ספק אם היתה זוכה על נקלה בלעדי מדריכה המנוסה שידע לכוון את "המשיכות" בדיוק בזמן הנכון, למוטט על ידי כך לחלוטין את היריב. המוריד: מפסק עמוס בן-גוריון, שקיבל מיד את תמאות ידידיו, ביניהם של סגן מפסק מחוז תל-אביב, אלי דקל "הפועל השחור" של התחרויות. כאשר חול' קו הפרסים מהרו הזוכים לשולחן הנוצץ לקול של הקריין, שהיה מטיל אימה כמעט על כל ספורטאי אורחי: "הזוכה פלוגי גדרש להתייצב לפי המפקח הכללי... לי קבלת הפרס" לא נבהלו: שלשה מילדי הי' שוטרים שזכו בריצת ששים מטר, קיבלו כפרסים, בין השאר: מחלקיים, כדור, משי חקים. הפטיר עתונאי ספורטיבי: "זאת כבר לא חובבות".

*.מגן ימני.
** יחזקאל סחר.

ההבזים
היות החלמה
לנשים

ראשון לציון

טפול אחרי מחלה • דיאטות
מחלקה מיוחדת. לאם ולתינוק

המשרד בתל-אביב: "המדיק", רח' אלנבי 66, טלפון 62862

קולנוע «אלנבי» ת"א

ב פ ר ו ב

מאז "שנות חיינו היפות ביותר", לא נתנה על הבד אהבה גדולה מזו של

«הנצחון המזהיר»

Brigh Victory

סרט האשה של השנה וכל הזמנים עם ארטור קנדי ופגי דוב

הרבה זמן פרסמנוהו — ועתה אנו שמחים סוף סוף להגישו לקהל תל-אביב.

הסודן

מי' ישרום על הנילוס

על גדת הנילוס בחרטום במועצת ארמון מרוקב, בעל ארבע קומות, מוקף גנים, כאן מתגורר סיר רוברט האו, מושלה הכללי של הסודן, מכאן הוא שולט שליטה מוחלטת על הארץ, אשר גודלה כמחצית מדינת אירופה, מאז נתמנה לתפקידו בשנת 1947. אם תוצא לפועל תחוקתה הסודאנית החדשה יהיה סיר האו המושל הבריטי האחרון בחרטום.

הצעה הראשון לקראת עצמאות סודאנית נעשה בשנת 1944, עם הקמת המועצה ה' מיצעת של צפון סודאן (תפקידה: ליעץ ל' ממשלת סודאן האנגלית). לסודאנים ניתנה אז האפשרות ללמוד את שיטות הממשלה; המועצה החלה גם להכשיר סודאנים משכילים למלא את מקום האנגלים.

בשנת 1948 הוקמה מועצה מחוקקת, ש' תפקידה היה לקבוע חוקה חדשה לסודאן עצמאית. המצרים התנגדו לה בכל תוקף. "זאת תהיה מועצה של בובות בידי ה' אנגלים", התמרמרו, ובצדקמה. תחילה הי' תה המועצה מורכבת משה סודאנים ושה אנגלים. כעבור שנה הועלה מספר הסודאנים לשבעה בעוד שמספר האנגלים הופחת ל' חמשה, אולם המלה האחרונה נשארה בידי המושל הכללי, שהנהנה מסמכויות בלתי מוגבלות כמעט, בכל השטחים.

המועצה המחוקקת עמלה וטרחה, פירסמה מקץ שלוש שנים הצעה לחוקה חדשה. לפיה תבוטלה סמכויות רבות של המושל; במ' קום מועצה מיצעת יוקמו שני בתי מחוקקים — בית נבחרים וסיניס. הם יחוקקו את כל החוקים הנוגעים למשטר המקומי, ינהלו את עניני הכספים, החקלאות, החינוך וכדומה. הם גם ייעצו למושל הכללי בשטחים אלה. אלא שלא כעצות המועצה המיצעת הקודמת תהינה עצות בית הנבחרים מחייבות את המושל הכללי.

לעומת זאת ישמור המושל על סמכויות מלאות בכל הנוגע לעניני חוץ ובטחון. יהיה רשאי להכריז על משטר חרום בכל רגע שימצא לנכון. במקרה זה תבוטלה כל סמכויות המנסדות הממשלתיים הסודאנים.

אמיפות במקום נשפים. משלחת סודאנית, בראשותו של עבד אלרחמן אל' מהדי, מנהיג מפלגת אל'אומה, ביקרה בחתי' לת החודש בלונדון, קיבלה מידי אנתוני אידן, הדועה מפורשת על הסכמת בריטניה לחר' קה החדשה, לפיה יש לערוך בחירות בהקדם האפשרי, לתק' לסודאנים להתחיל על ה' משטר הרצוי להם מקץ שלוש שנות מעבר. האנגלים פנו גם למצרים שתביע את דע' תה על החוקה המוצעת. היה זה מצד פור' מלי בלבד, תוצאתו היתה ברורה בצעד שר' מצרים תסרב להכיר בחוקה, האנגלים היו בכל זאת מוציאים אותה לפועל. הם גם קבעו

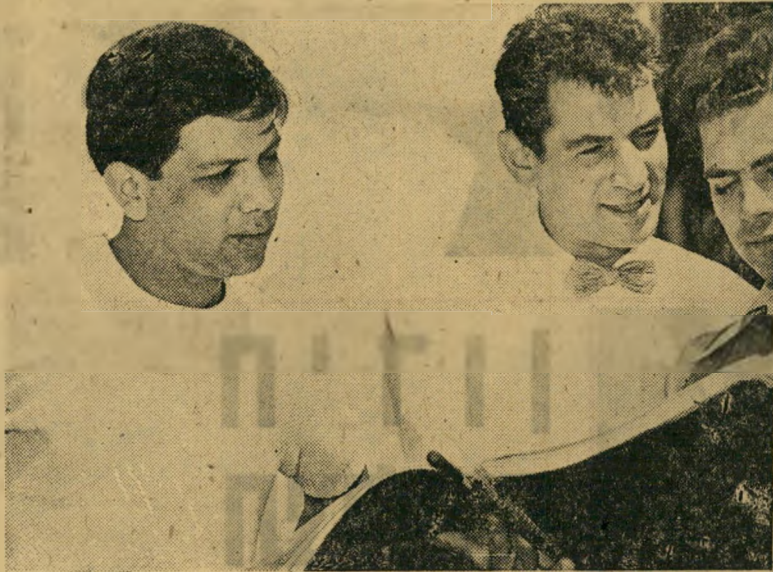
תאריך סופי לקבלת הערות המצרים על ה' הצעה: 8 לנובמבר, 1952.

אלא שעובדות החיים בקאהיר נשתנו מאז עליית נגיב לשלטון. במקום להסתפק בהכ' רעות על אחדות הבלתיאמצעית של עמק הנילוס שיגר הזמנה טלגרפית לנציגי כל המפלגות הסודאניות לפגוש אותו בקאהיר. יחד עם ההזמנה שיגר מטוס מיוחד לחרטום שהחזיר בתוכו את כל הנכבדים המוזמנים, אשר זו הפעם הראשונה מזה שנים רבות, הודמנו ביחד.

קבלת פניהם בקאהיר היתה שונה במק' צת מוז שמשלחות קודמות התרגלו אליה; במקום נשפים מפוארים כינסם נגיב לשי' בות אינסופיות, הפתיים בגישתו המעשית

אמנות וכסף גוקפא

אפרים (חדיג'א) קישון איש מעריב, הופיע בטקס פתיחתו של האולפן הירושל' מי כתלמיד למופת של המוסד לשעבר, נשא נאום לו הקשיב, בין היתר, שר החינוך וה' תרבות פרוסי בן-ציון דינבורג. אמר קי' שון: "העברית היא שפת האם היחידה ב' עולם אותה לומדת האם מפי בנה". בחלק אחר של העולם, בניוירוק, סיכם צבר יליד פתח-תקוה אליקום שפירא (26), לשעבר אקורדיאניסט של להקת ה' ציבטרון, שזכה לפני שלוש שנים בספרי פגדיה ללמוד הניצוח, עונה מוצלחת ביותר של שנת הלימודים 1951-52.

יאונרד ברנשטיין ואליקום שפירא לאחר קיץ מוצחן — תשבחות.

קדמים. הקיץ הופיע שפירא בקונצרטים בהם ניצח על תזמורת סימפוניות, זכה לתשב' חות גסספות מפי מורו יאונרד ברנ' שטיין.

הסביר איש הדור יוסף (ב.מגן) שייץ לחבריו הצעירים במקצוע מדוע יש להוסיף תמיד לשמו של דוד בן-גוריון את ה' תואר "ראש הממשלה". הנימוק: "אפשר שאדם אחד התחיל רק היום לקרוא עיתונים, אינו יודע עדיין מה מקצועו של ב' גיי'.

משחורה השבוע יפה (הוי ירוקה) יר' קוני, לבושה באסורה סגולה, ממסע שירה בדומאק ובצרפת, הביאה עמה ד"ש מוזג זארוי ואנטוניו, שהלהיבו לפני שנתיים

לכל הבעיה. המופתעים ביותר: אנשי מפ' לגת עשיגא, מצדדי האיחוד עם מצרים. מוח' מד נגיב נטה בפירוש למתן זכות בחירה לסודאנים, שיחליטו בעצמם אם רצונם ב' איחוד או לא.

משחור אלימהאדי מלונדון, הצטרף אף הוא לדיונים. תוך שלושה ימים הושג ההס' כם: מצרים תכיר בחוקה החדשה, תדרוש רק קיצוץ סמכויותיו של המושל הכללי. הקערה נהפכה על פיה. בעוד שצעד כאן התאחדו הסודאנים והאגלים בחותי' נגד ה' ותלטותה של מצרים בסודאן היו עתה הסודאנים והמצרים חותי' אחידה שמטרתה הרא' שונה להוציא את האגלים מהסודאן. מה יהיו היחסים בין שתי הארצות אחרי שלוש השנים, — בעיה זו נשארה פתוחה.

את הקהל הישראלי (העולם הזה 655). מס' פרט יפה: השניים (שאינם נשואים) נסעו עמה במונית ברומא, התקוטטו כל הדרך. השמש ההוליוודית קרנה השבוע על חיים חפר בצורת חוזה בעל כמה עשרות סעיפים. התוכן: חברת קולאמביה קנתה מחפר את הזכות להשתמש בשירו ה' דוד מה בסרט עושה הלהטים: קרן-אור שניה פגעה במלחין מרדכי זעירא, אשר שירו טובנו ישר באותו סרט.

ז'ק מרטינו, בא כוח הוצאת הספרים נאגל בפריז, שהוא גם סוכנו של ז'אן פול סארטר, נכת, אגב ביקור בארץ ב' עניני הוצאת ספר תיירות על הארץ, כי שני מחזות של סארטר מוצגים בארץ: הנערה והכוש' ובדלתיים סגורות, הגיע ליד' הסכם עם התיאטרונים הנוגעים בדבר (אהל זיורה) בדבר תשלום שכר סופרים גבוה מן הרגיל לשולחו. כאשר התאנו מרטינו על שסאר' טר אינו יכול להוציא את הכסף מן הארץ, הוצע לו לשלוח את המחבר ארצה לסיד' רת הרצאות, באותה הזדמנות יוציא את הסכומים המוקדמים לכלכלתו. הגיב מרטי' נו: "אם סארטר ירצה בארץ, יגדל החשבון שלו בבנק יפה, לא יקטן".

מאק, מאק והועידה

במועצת ההסתדרות גילה יעקב אורי, כוחתיק מושב נהלל את דעתו: "רע הדבר כי היהודים תמיד מרברים על חטאיהם בלשון רבים — אשמנו, חטאנו, בגדנו..." סבור אורי: יש לדבר על חטאים רק בלשון יחיד — "אשמתי, חטאתי, בגדתי", במקום ליצור קומנוה של חטאים (קריאות ביניים מספי סלי חברי הקיבוצים: "מה אתה רוצה, מר' שב עובדים?")

באותה ועידה סיפר אירוב כהן, מג' היג העובד הציוני, על מקרה שקרה — לדע' תו — בסיאול, בירת קוריאה הדרומית. אחרי שהעיר עברה כמה פעמים מיד ליד, שאל קצין אמריקאי את אחד האזרחים: "כיצד זה נשאר בחיים בכל הקרבות ה' אלה?" השב הקוריאני: "בכל פעם, כשבאים הרוסים, אני מוציא דגל אדום וצועק: יחי סטאלין! ובכל פעם שבנכנסים האמריקאים אני מוציא דגל אמריקאי וצועק יחי טרו' מן! "התרגו האמריקאי: "מה, זה כל ההב' דל בינינו?" חיך הקוריאני: "ישנו הברל אחר: לך אני מספר זאת, לרוסי לא הייתי כספר".

מנהיג מפ'ם (הימנית) ישראל בריהוי' דה, איש יגור בן ה-57 שהיה פעם גולה סיביר, התקין נמרצות את הסוכן האמריקאי מאקמיקל. כשהעיר לו הקהל על טעותו והוכיר לו שהוא מתכוון למנהל ההעניקה האמריקאית ברום מאק-דניאל לא נבוכ בריהודה הביע את דעתו שאין כל הבדל בין השניים.

תשבץ מס' 140

מ א ו ין: 1) תיאטרון צעיר, לא הציג עד עתה על כמה אלא באדם כשקהל הצופים יושב מסביב. 4) כוכב הוליוודי, קטע מסרטו צולם עתה בארץ בהשתתפותו (שם פרטי). 8) עיקרי: התחלה בלי סוף. 10) מוקדש לעזאזל; מקרוי. 12) נוננו של קול הבס; מוחפת בשחקים. 13) פראי, בלתי-תרבותי. 16) כלי; הנכנס — עוברו. 17) כחוקן. 19) נמל; בוגר; 20) נאמרת לעתים נדירות; יש הפוחדים ב' מניה. 21) בלתי צפוי; בראש התורן. 23) תולדת האש. 24) מחזוהו "כדלתיים סגורות" מוצג עתה ב' תיאטרון "זיורה". 26) נאות למחצת. 27) אילי בכל. 29) עוף שאיננו עף; כו. 31) כשהו קשור בתפוח עץ הנו מאד טעים, כשהו קשור בעצמות — מאד לא נעים. 33) ממושקף, חיובו מנלה נומות חן, נשיא אהוד (שם פרטי). 35) בנו היה אביו. 36) בעל' קשות, בלתי נמיש. 38) מכללה ידועה; תוצרת מפ' תחות. 39) פנים מלאכותיות. 41) בעלת ממדים: מנויה לרוב לפני הבית. 43) גוראיות בוגר. 44) כחוי ראש מפלגה.

מ א ו ין: 1) חיתיערבה (נקבה). 2) מצוי 8) חלק מיחסים שפשתיים. 5) ראש בית הלחמי 6) באופיו של כל אדם, ברב או במוט. 7) מלחה מבין שיניר ואטול אני קורה מבין עיני. 8) אשה. 9) נאשם בנשיאת מצצה בקרלה. 11) משכים להליכה. 14) משותף לאירווינג מילר ואיצ'ל לוי. 15) ירחמנו ה' שם (ראשי תבות). 18) המשך שמו של יהושע. 20) מעטה; סמל כהונות מסוימות. 22) רפודה, ברוב דירות הארץ — כפולה. 23) נלכשת כשהיא עשויה מחומר חזול ביותר, הריח יקרה ביותר. 25) ... און כסף. 28) רנה; מספר שנותיה. 30) משכב המסודר באויר. 31) ראשית ואחרית (ראשי תבות). 32) משמש מעבר בין נוח — לפה. 34) נאכ' לת; תמיד מתוקה; אוכלת, לעתים מתוקה. 36) קינה. 37) תוצאה בלתי נמנעת במלחמה. 40) כיוצא באלה (ראשי תבות). 42) אחר; חרף.

15x15 crossword puzzle grid with numbers in the starting cells.

פתרון תשבץ 137

מ א ו ין: 1) רטוש. 5) משורה. 10) זולו. 12) שנה. 14) אר. 16) רובה. 18) שו. 19) חנוט. 21) סוינברג. 22) סון. 23) מר. 24) נו. 25) סלון. 27) שאת. 30) סות. 31) בלימה. 33) ון. 35) כרם. 36) נבב. 38) הוננריה. 39) כהנא. 40) רן. 41) חמות. 43) הו. 44) עלנ. 46) סלבס. 48) דיופי. 49) אחרה.

מ א ו ין: 2) טו. 3) וילס. 4) שלו. 6) שש. 7) זן אנואי. 8) רת. 9) נאחס. 11) חוטסון. 13) סר' נות. 15) קנוס. 17) הור. 18) שרן. 20) ונוס. 23) מות. 26) לונגספלו. 27) שלם. 28) תמנה. 29) יוהלה. 31) ברהמס. 32) הבנה. 34) נוך. 36) כיה. 37) נאות. 39) כתבה. 42) ולא. 44) עי. 45) נה. 47) סר.

פרסי ספרים לפותרים

למרות שבהפסת תשבץ 138 נפלה טעות ופורסמה תבנית שלא התאימה להגדרות, פתר הקורא אבנר יאיר, רחי הרצל 66, תל-אביב, את התשבץ נכונה, הוא זוכה בכל שלושת פרסי הספרים השבועיים.

פתרון חידת תצלומים

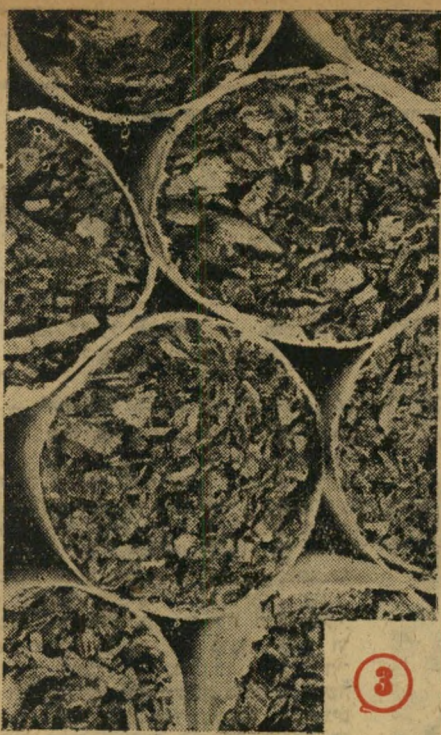
(ראה עמוד 16): 1) מברשת שערות. 2) סוכר. 3) סיגריות. 4) שעון מעורר. 5) מפתח קופסות. 6) מהדקי נייר. 7) חתך אשכולית. 8) מברשת שיניים.

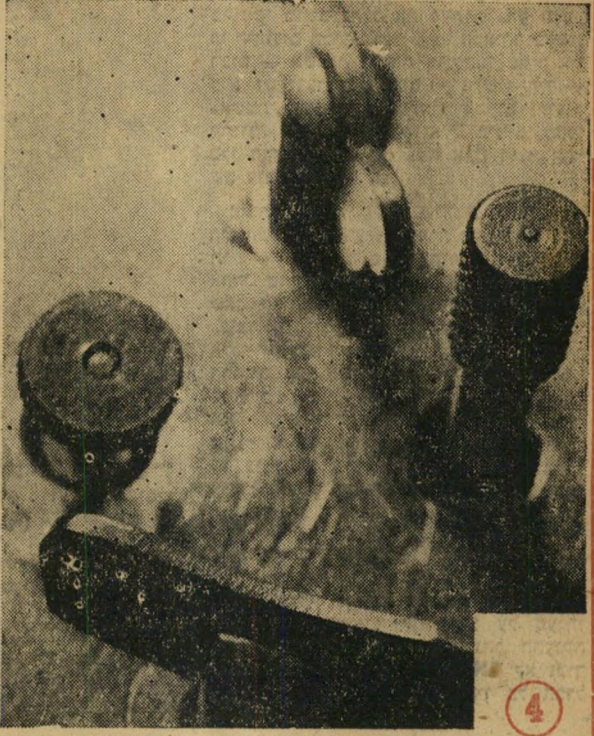
1

2

3

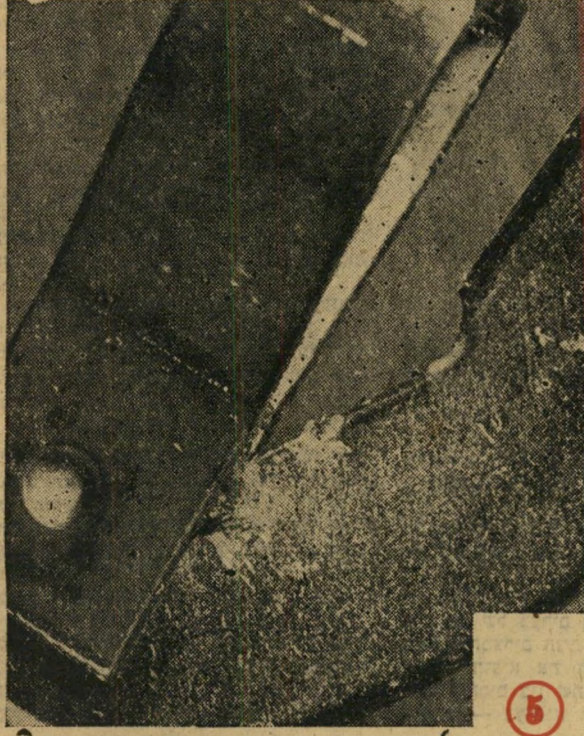

4

חידון תצלומים

שמונה התמונות המופיעות
בעמוד זה מראות לך עצמים
וחלקים המוכרים לך היטב,
אשר אתה בא במגע אתם
כמעט יום-יום. רק הזווית,
הגדלים או המצבים מובאים
בצורה בלתי-שיגרתית.
נסה לזהות אותם.
לחברי סבלנות: הפתרון
בעמוד 15, במסגרת התשבץ.

5

6

7

8